Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII Ч. 83. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 5-го ТРАВНЯ 1981 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK TUESDAY, MAY 5, 1981 No. 83. VOL LXXXVIII

УНС виплатив відсотки від боргових зобов'язань

Джерзі Сити, Н.Дж. — З Головної Канцелярії УНСоюзу повідомляють, що на початку квітня ц.р. виплачено всім власникам боргових зобов'язень, які позичили УНСоюзові понад 3,862,000 дол. своїх ощадностей, чергові рати у висоті 12 відсотків на загальну суму 123,700 дол. Власники позичок у висоті 1,000 до 4,000 дол. включно одержали відсотки за попереднє півріччя, від 1-го жовтня 1980 року по 1-го квітня 1981 року; члени позички яких виносять 5,000 дол. або більше, одержали відсотки за попередній квартал, від 1-го січня 1981 року по кінець березня 1981 року.

УНСоюз почав побирати позички від членів ще від 1975 року і цими позичками сплачував банкові позички, затягнені на будову нових приміщень.

В 1980 році будинок приніс чиншів у висоті 1,743,540 дол., на 229,035 дол. більше чим рік раніше. Всіх видатків, не включаючи річної амортизації будинку і устаткувань, було у минулім році у висоті 1,553,000 дол.

Будинок є тепер вповні винаймлений і в 1981 році повинен принести з чиншів приблизно 2,000,000 дол.

З огляду на це, що речинець теперішніх позичок є різний (від одного до п'яти років), приймається кожночасно нові позички і цими позичками сплачується вигасаючі позички.

Хоч відсоткова стопа за такі позички була предбачена у висоті 8 відсотків річно, члени одержують тепер 12 відсотків. Почавши від чергового кварталу, Дирекція Дому постановила виплачувати відсотки у висоті, яку в данім часі будуть платити банки за 30-місячні сертифікати.

Членів, заінтересованих внести свої позички, проситься зголошуватися до Головної Канцелярії на адресу: 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303, або телефонічно на число (201) 451-2200 в Ню Джерзі та (212) 227-5250 у Ню Йорку.

Йде підготовка до 19-го з'їзду і конференції УЛТПА

Чікаґо, Ілл. — Від четверга, 2-го липня цього року, до неділі включно, 5-го липня, тут, у „Континентал Пляза" готелі відбудеться 19-ий з'їзд делеґатів Українського Лікарського Товариства Північної Америки та наукова конференція цього ж Т-ва. Готель міститься на Норт Мичиґен при Делавер.

Увечорі, в четвер, 2-го липня, від 6-ої год. до 9-ої буде реєстрація, яка продовжуватиметься в п'ятницю, 3-го липня, з 8-ої години ранку до 1-ої в обід, одночасно вже з науковими сесіями, які проходитимуть паралельно від 9-ої год. ранку до 12-ої опівдні. Спільний обід розпічнеться пів години пізніше і триватиме до 1:30 год. дня. Пообіді з 2-ої години знову проходитимуть наукові сесії до 5-ої години по полудні, і рівночасно провадитиметься реєстрація ці ж три години для тих, хто прибуде пізніше. О 8-ій годині вечора заплянована товариська зустріч.

Суботній день з'їзду знову розпічнеться реєстрацією від 8-ої ранку до 12-ої год. Від год. 9:30 до 10-ої ранку буде святкове відкриття загальних зборів і відразу початок самих загальних зборів, що будуть мати перерву на спільний обід від 12:30 до 1:30 години дня. Після півгодинної перерви, що буде після обіду, продовжуватимуться збори до 5-ої год. по полудні. Від 7-ої год. вечора до 8-ої цього ж дня буде коктейль, і о 8-ій годині — бенкет і баль.

Неділя, 5-го липня, розпічнеться Службами Божими в українських церквах Чікаґо, де різні Богослужения проходять, починаючи 10-ою год. ранку і кінчаючи 12-ою в обід. Від 11-ої год. ранку докінчуватимуться ділові наради протягом двох годин в Українському Інституті Модерного Мистецтва. Від 12-ої год. опівдні до 2-ої по полудні буде полуденок, також в Українському Інституті Модерного Мистецтва.

Організатори пригадують членам УЛТПА присилати заздалегідь свої реєстрації. Літаки і готель теж слід замовити вчасно з огляду на свято Дня Незалежности ЗСА.

Роман Татарський перевибраний на голову Окружного Комітету УНСоюзу в Детройті

У неділю, 12-го квітня ц.р., у залі Українського Народного Дому при вул. Мартін у Детройті, відбулися Річні Загальні Збори Окружного Комітету Відділів УНС. Окружний Комітет об'єднує 20 Відділів, з того 13 в Мичиґен, три в північному Огайо та чотири в південному Онтеріо, (Канада). У них є зорганізованих біля три тисячі членства.

Голова Роман Татарський, відкриваючи Збори, заявив, що до участі зголосилося 37 делеґатів від 13-ти Відділів та члени-гості, разом 55 учасників. Тим чином Збори є правосильні. Варто відмітити, що це були найчисленніші Збори від 20 років. Це вказує, що значення та зацікавлення УНСоюзом у громаді зростає.

Діловими нарадами проводила Президія у складі: Володимир Бойд-Борискевич — предсідник, мгр Олександер Серафин - заступник і Григорій Корбяк - секретар. У склад Президії входили: Володимир Дідик — почесний голова, Р. Куропась і Є. Репета — головні радні. Екзекутиву УНС репрезентував головний секретар Володимир Сохан.

Короткі, але вичерпні звіти членів Управи насвітлювали діяльність у минулій каденції. Голова Окружного Комітету УНС Р. Татарський вказав, що Округа в минулій каденції вив'язалася із свого найважливішого завдання бездоганно, приєднавши 176 нових членів. Окружний Комітет виконав 84 відсотки наміченої квоти і тим здобув третє місце серед усіх Округ. Побіжно згадавши суспільну діяльність, голова зупинився на листі від новосвяченого єпископа Інокентія Лотоцького, в якому Владика дякує за ґратуляції з приводу хіротонії та висловлює прихильне відношення до УНС та його хосенної роботи. Обидва заступники: В. Бойд-Борискевич і Р. Куропась у своїх звітах сказали, що свої зав-

(Продовження на ст. 5)

ТРАДИЦІЙНІ ВЕЧЕРНИЦІ УНС

Ричмонд, Вірджінія. — Заходами 34-го Відділу Українського Народного Союзу тут в суботу, 16-го травня ц.р., в залі „Авер Лейді оф Люрдс" при 8200 Вудмен ровд, відбудуться традиційні вже весняні вечерниці. Коктейль — год. 7-ма увечері, концерт ансамблю „Намисто" — 7:45 до 8:30; забава з танцями при звуках оркестри В. Осередчука від 8:30 до 12:30. Зголошуватись можна на число телефону: (804)232-3381.

ЗАЯВА ТА ЗАКЛИК

ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Головна Контрольна Комісія Українського Народного Союзу в складі: Богдан Футей, Іван Геврик, Іван Телюк, о. митрат Степан Біляк та Богдан Гнатюк, перевела в днях 21-го до 27-го березня 1981 року перевірку за 1980 рік майна, діловодства й організаційного стану УНСоюзу, Видавництва „Свобода", Корпорації Дому УНСоюзу і відпочинкової оселі „Союзівка".

Головна Контрольна Комісія ствердила наступне:

1. Майно Українського Народного Союзу зросло на день 31-го грудня 1980 року до суми 45,188,488 дол. Сума зібраних вкладок забезпечення членів за 1980 рік винесла 2,942,404 дол., а відсоткова стопа від всіх інвестицій УНСоюзу піднеслась до 6 відсотків.

2. Кампанія приєднування нових членів дала в 1980 році 2,239 членів забезпечених на загальну суму 5,835,000 дол., не зважаючи на брак постійних організаторів та неактивність у членській кампанії значного числа Відділів.

3. Рекордовий Відділ полагоджував справи видачі нових грамот, виготовляв звіти і протоколи та переводив облік членства швидко і справно. Він провадить кореспонденцію із секретарями Відділів та членами, точно і вичерпно відповідає на всі письмові запити.

4. Редакційний склад „Свободи" та „Українського Тижневика" згідно з пляном поповнено і праця в обох редакціях наладнана. Видавництво „Свобода" вже поповнило свій персонал і закупило потрібні друкарські машини та устаткування. Щоб використати наявні технічні можливості Видавництва, треба збільшити виконування друкарських робіт на замовлення.

5. Корпорація Дому УНСоюзу одержала за винайм приміщень в Українській Будівлі суму 1,718,248 дол. Корпорація виплатила УНСоюзові на сплату відсотків суму 228,750 дол., а членам УНСоюзу відсотки за боргові зобов'язання в сумі 386,087 дол. Позичка від членів УНСоюзу на боргові зобов'язання виносила на день 31-го грудня 1980 року 3,862,200 дол.

6. Загальний прихід відпочинкової оселі Союзівки за 1980 рік дав суму 521,431 дол., а розходи за цей час виносили 525,193 дол., у висліді чого віднотовано недобір на суму: 3,762 дол. Тому Головний Екзекутивний Комітет вже затвердив відповідну підвишку цін за побут на Союзівці на черговий сезон. У звітовому році відбувалися на Союзівці зустрічі та з'їзди українських товариств та організацій, табори для дітей, курси українознавства, курс українських танців та тенісова школа. В святкові Дні Праці відбулися на Союзівці традиційні тенісові і плавацькі першості Української Спортової Централі Америки і Канади з участю понад 250 спортовців. В 1980 році понад 4,000 гостей провели свої вакації на Союзівці, яка успішно сповняє ролю українського культурного центру з виступами наших мистецьких сил так старших, як і молоді.

(Продовження на ст. 6)

Я. СУСЛЕНСЬКИЙ ВІДВІДАВ КЛІВЛЕНД

Клівленд, Огайо (С. Кікта). — Колишній, протягом восьми років, в'язень Совєтського Союзу Яків Сусленський вже чотири роки живе в Ізраїлі і розвинув там діяльність з метою зблизити жидів з українцями в діяспорі. Тепер відбуває він шістьтижневу подорож з рамени заснованого Товариства Єврейсько — Украєнських З'в'язків. Дні 21-го і 22-го квітня уплянував він тут на зустрічі з представниками обох народів. Від українців гостя проводив голова Українських Злучених Організацій, Відділу УККА, д-р Богдан Футей і брав участь в усіх зустрічах.

Перший день Сусленський призначив на зв'язки з жидівською громадою і зустрівся з відділом зв'язків при Федерації Жидівських Організацій. В невеликому гурті провідників громадського життя жидів у Клівленді Я. Сусленський обговорив потребу порозуміння між обома народами та цілі спільного Товариства. Там зустрів він прихильність до своєї діяльности. Головою відділу зв'язків Федерації є адвокат Леррі Белл.

О год. 9.30 — 12-ій увечорі Я. Сусленський був гостем на програмі д-ра І. Манолеска у радіостанції ВЕ—РЕ. Ця станція усі 24 години доби передає виключно розмови з гістьми у студії або зі слухачами та реґулярно звітує новини в місті й у світі. Як єдина такого роду станція в місті, вона має найбільше слухачів у всі пори дня. Д-р Манолеско, народжений в Румунії князь, відомий астролог з енциклопедичною освітою, знавець міжнародних відносин і антикомуніст, — найпопулярніша особистість радіо. З таким модератором Я. Сусленський з Б. Футеєм могли добре насвітлити правду про комуністичний режим і співжиття в ньому переслідуваних і в'язнених українців, жидів та інших народів.

Півгодини перед прибуттям гостей слухачі дістали підготовку до тематики цього вечора від Зенона Крісдатого, голови Комітету проти вживання совєтських свідчень і документів в американських судах, який цитував Леніна про цілі комунізму і подав арґументи проти допущення свідчень із Совєтів. Протягом трьох годин учасники авдиції відповідали на запити й коментарі слухачів. Цим засобом найкраще популяризовано жидівсько-українське порозуміння і правдиво насвітлено злочини проти людства та брехні большевицького режиму.

Другий день свого перебування Я. Сусленський присвятив пізнанню Інституту Совєтознавства і Східньої Европи при Джан Керролл університеті, директором якого є проф. д-р Михайло Пап, та приватним зустрічам з деякими провідниками. Ввечорі гість з Ізраїля відбув публічний виклад на форумі цього університету для загалу клівлендців, між якими переважали українці.

Проф. М. Пап представив Я. Сусленського і потім керував Зустріччю, яку спонзорували спільно Інститут та УЗО. Півгодинний виклад прелеґент почав від пригадки добрих взаємин у самостійній Україні, коли Соломон Ґольдельман був міністром УНР і прикладом співпраці з урядом. Сам прелеґент народився, вчився і працював в Одещині та уважає себе українським жидом, сіоністом, демократом. Я. Сусленський оцінює, що в Україні живе тепер 700,000 жидів. Він розповів точніше, чому

(Продовження на ст. 5)

Індія і Пакістан підготовляють атомові вибухи

Ню Делі, Індія. — Не зважаючи на постанови Нуклеарного акту про непоширення атомової зброї з 1978 року, щораз більше країн потайки приготовляють свою атомову зброю. Авторитетні інформації з Індії вказують, що підготова до нового пробного вибуху атомової бомби в районі Покаран на пустині Тіґар, де вже відбувся 1974 року перший індійський атомовий вибух, добігає до кінця й експльозія матиме місце в близькому часі. У відповідь на те, Пакістан підготовляє пробну експльозію своєї атомової зброї.

Уряд ЗСА особливо занепокоєний тим, бо такі пробні вибухи атомової зброї в обидвох названих країнах були б зломанням договорів між ними і ЗСА. ЗСА постачають Індії збагачений уран для великої електростанції в Тарапур під умовою, що той уран не буде вжитий для побудови атомової бомби та що Індія не будуватиме такої бомби при помочі збагаченого урану з інших джерел. Знов же щодо Пакістану, ЗСА плянують постачання протягом декількох років поважної кількости різного роду зброї, яка є Пакістанові конче потрібна в обличчі совєтської загрози, одначе обов'язуючі в ЗСА закони забороняють постачати зброю й амуніцію країнам які будують атомову зброю.

Донедавна Індія і Пакістан заперечувати офіційно, що вони будують атомову зброю; останньо високий речник індійського уряду, К. Сабраґманіям, заявив, що Індія мусить з оборонних міркувань такі бомби будувати. На думку індійських урядових чинників американське постачання зброї Пакістанові творить виразну загрозу Індії. В додатку до тієї заяви прем'єр Індії, Індіра Ґанді, публічно засудила пляноване американське постачання зброї Пакістанові, бо це на її думку веде до війни між тими обидвома країнами. Вона сказала: „Єдиним нашим клопотом є те, що таке постачання зброї витворює ситуацію, в якій наближається війна. Головною небезпекою, є те, що без наміру розпочинати війну, така війна може вибухнути. А Індія мусить бути готова на всякий випадок". Індія не засуджує аґресивного проникання СССР в тому обширі, навпаки шукає порозуміння з ним.

Уряд Пакістану ще й досі твердить, що його побудова атомових споруд має на меті не тільки мирні цілі, а в першу чергу постачання електроенергії.

ПОБИЛИ ПЛАХОТНЮКА НА ВУЛИЦЯХ КИЄВА

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — З України прийшла вістка, що 8-го квітня ц.р., на вулиці Києва невідомі особи напали і побили Миколу Плахотнюка.

Микола Плахотнюк

М. Плахотнюк, 1936 року народження, за професією лікар, був арештований 13 січня 1972 року, звинувачений за статтею 62 ч. 1 КК УССР і засуджений Київським обласним судом до примусового психіятричного лікування, яке відбував у Дніпропетровській та інших спецлікарнях. Звільнений 10-го грудня 1980 року перебуває тепер в Києві.

М. Плахотнюк ще з ранньої молодости хворіє на тяжку форму туберкульози.

Надійшли теж додаткові інформації про суд над Генрихом Алтуняном, членом-співзасновником Ініціятивної групи захисту прав людини в СССР. Алтуняна засудив Харківський міський суд за статтею 62 КК УССР до 7 років ув'язнення і 5 років заслання.

Ось його головні злочини, які йому поставили в обвинувачення: впровадження совєтських військ до Чехо-Словаччини в 1968 році назвав окупацією; говорив, що в СССР немає правдивого соціялізму і що порушуються закони конституції, що в спецлікарнях тримають здорових людей, засуджував совєтську військову інтервенцію в Афганістані та зберігав і розповсюджував статті і книжки, які суд визначив злочинним, себто: „Архіпелаґ ҐУЛаґ" Солженіцина, „Живая история" Карякіна, „Культ особи в біологічній науці" Жореса Медведєва, „Хроніка поточних подій", вірші Висоцького, Руденка, Некіпєлова, фотографії Сахарова, Солженіцина та інших „антирадянщиків".

У своїм останнім слові Алтунян між іншим сказав: „Сьогодні на підставі доносу судять мене, завтра моїх друзів, а післязавтра Вас. Це дуже небезпечні заходи... Це насправді суд над думкою і книгою. З кижками можна боротися тільки книжками, а не кийками і ґратами".

У світі

ВЕЛИКЕ ЗДИВУВАННЯ й занепокоєння в офіційних колах Вашінґтону викликали вістки про побудову величезного летовища на маленькому летовищі Ґранада, на Караїбському морі. Острів цей має понад 100,000 мешканців, а летовище може обслуговувати після його викінчення десятки таких міст. У Вашінґтоні поставили запит, кому і на що таке летовище потрібне. Шукаючи за відповіддю, стверджено, що якесь відношення до будови того летовища має Куба, чи вірніше Кастро, який, як відомо, виконує різні „ховзькі" завдання Москви. Сама Ґранада була б не в силі фінансово спромогтися на побудову. Летовище має коштувати понад 70 мільйонів долярів, а будують його інженери й робітники з Куби за кубинськими технічними специфікаціями. Американські чинники стверджують, що з того летовища можна буде без труду наглядати й контролювати велику частину американського морського транспорту, наприклад 52 відсотки нафтового імпорту. Занепокоєння у Вашінґтоні збільшує факт, що крім формальних дипломатичних стосунків між Ґранадою і Кубою є ще між ними інші такі справи, які оправдують дуже численні контакти „на вершинах", з яких ні в місцевій пресі обидвох країн, ні в офіційних звітах немає ніяких відчитів.

В ПІВДЕННОАФРИКАНСЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ відбулися парляментарні вибори, в яких знов перемогла привладна дотепер Національна партія. Конкуренційна Реформована національна партія здобула менше як 20 відсотків голосів. Таким чином Національна партія, хоч з меншим відсотком мандатів, але з абсолютною більшістю буде і далі творити уряд та керувати країною. Національна партія займає здецидоване становище проти Совєтського Союзу та проти його механізації в Африці. З того приводу вже раніше поставали конфлікти між ЗСА і урядом Південноафриканської республіки. Наприклад в часі громадянської війни в Анґолі Південноафриканська республіка категорично протиставилася перемозі червоних, а Вашінґтон рішив акцептувати це. Крім цього Вашінґтон засуджує расову політику в республіці, яка застерігає відповідними законами панування білих.

З КАЇРА ПОВІДОМЛЯЮТЬ, що міжнародні переговори в справі міжнародньої збройної сили, яка стояла б залогою в частині Синайського півострова після повного звільнення тієї території Ізраїлем. Йдеться про ту частину, яка згідно з фактичним мировим договором між Єгиптом і Ізраїлем буде демілітаризованою. Обидві договірні сторони також домовилися, що міжнародна збройна сила, має не своїм числом і своєю зброєю, але самою своєю символічною присутністю виконувати ролю. Спершу була концепція, щоб та збройна сила була під еґідою Об'єднаних Націй. Одначе останньо міністер закордонних справ Єгипту Бутрос Халі заявив „під сучасну пору є неправдоподібним, щоб та збройна сила була під прапором ОН." Таким чином Єгипет і Ізраїль унеможливлять Совєтському Союзові і його сателітам вмішуватися, або принаймні мати вгляд у ту справу. Згідно з повідомленнями єгипетської преси проблеми зв'язані з тією збройною силою слід вважати розв'язаними, а тільки у відповідний час буде це подане офіційно до публічного відома.

В СТОЛИЦІ АРҐЕНТИНИ, Буенос Айрес, відбулася велика, мабуть найбільша дотепер демонстрація в справі оборони людських прав. Поліція не турбувала ані демонстрантів ані промовців, ані не відбирала транспарантів, як це нераз бувало дотепер. Велику частину демонстрантів становили батьки й родини пропавших без вісті арґентинців, яким доказали, або закидали участь у терористичних виступах. Терористичні акти були недавно головною проблемою Арґентини. Тероризм лівих, а також, хоч у меншій мірі, правих організацій, кожноденно забирав численні жертви. Врешті військова хунта, яка править країною, рішила скінчити з тією загрозою й дуже драстичними засобами почала розправлятися з терористами. До неї долучилися різні суспільні, добровільні оборонні організації, які мали зв'язки з урядовими чинниками, або і без того, розгорнули велику активність. Наслідком того число пропавших без вісті дуже високе і тільки вряди-годи припадково знаходять їхні тіла.

В Америці

РЕЧНИК ШПИТАЛЮ ім. Джорджа Вашінґтона д-р Денис О'Лірі заявив, що стан пресового секретаря Білого Дому Джеймса Брейді після переведеної другої операції задовільний. Тиснення крови нормальне, температури немає, пацієнт активний, багато розмовляє телефоном з родиною і співробітниками у Білому Домі, цікавиться подіями в світі. Лікарі-хірурги однак не цілком задоволені станом, бо вони вважають, що повітря все одно продістається до мозку Брейді, викликаючи тиск, біль й інші комплікації. Д-р О'Лірі каже, що дуже часто маленькі отвори самі заживають і не треба поновного втручання хірургів, але він не може з певністю ствердити, що так воно і буде і в цьому випадку.

СПЕЦІЯЛІСТИ ДОСТАВИЛИ, з допомогою великого пасажирського літака типу Боінґ—747, високопростірний літак Коламбію назад з Каліфорнії до Кейп Канаверал на Флориді, щоб там приготовити до чергового полету, який, на думку специялістів і речників космічних полетів, відбудеться осінню цього року. На летовищі Коламбію зустріли 500 робітників космічного центру і члени їхніх родин. Високопростірний корабель у прекрасному стані, — заявили специялісти, — і потребує тільки докладного перегляду.

АМЕРИКАНСЬКІ БЕНЗИНОВІ компанії стурбовані спадом запотребування на бензину і оливу до огрівання будинків, а деякі навіть не мають де магазинувати запасів бензини і почали заходи для побудови спеціяльних збірників. Дослідчі інститути, які в останніх трьох місяцях 1981 року перевели опити в цій ділянці стверджують, що американці зуживають тепер значно менше бензини, як перед арабським ембарґо в 1973-74 роках. До цього, на їхню думку, причинились два фактори: значна півишка на бензину і економні автомобілі, які зуживають майже 50 відсотків менше бензини від раніших американських моделів. Крім того численні компанії відкрили нові джерела нафти в З'єднаних Стейтах Америки. Програма консервації бензини, кажуть економічні специялісти, увінчалась повним успіхом, головно після того, як ОПЕК, країни експортери нафти, підносили ціни на свій продукт майже кожного півроку. Тепер, кажуть деякі спостерігачі, це вже їхня проблема, що вони робитимуть з надпродукцією своєї бензини.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ розпочала дебати над економічною програмою президента Роналда Реґена, зокрема бюджетом Уряду в сумі 689 більйонів долярів і другим проєктом демократів в сумі 713,7 більйонів, який включає більші видатки Уряду на соціяльні програми. Спостерігачі думають, що покищо тяжко передбачити висліди голосування, але в першій рунді голосування ні одна програма мабуть не здобуде потрібної кількости голосів.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН найменував ген. Едварда Л. Ровні на шефа Комісії для контролі збросння і переговорів про скорочення стратеґічної нуклеарної зброї зі Совєтським Союзом. Ровні, як відомо, опонував до підписаного в 1979 році договору, що його узгіднили були і підписали президент Джіммі Картер і совєтський лідер Леонід Брежнєв. Ген. Л. Ровні був тоді в складі комісії, яка опрацьовувала згаданий договір, що його тоді підписали обидві сторони у Відні. Уважаючи договір за некорисний для ЗСА, ген. Ровні зрезиґнував і вів кампанію проти договору.

КОЛИШНІЙ ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ Волтер Мондейл, виступаючи з промовою на конференції Крайової виховної асоціяції заявив, що скорочення допомоги для шкільництва і виховних інституцій Адміністрацією президента Роналда Реґена на 25 відсотків, значно послабить не тільки шкільництво, але й оборону країни, бо буде менше випускників високих і технічних шкіл, потрібних тепер Департаментові оборони в добі технології. „Якщо ви вірити у сильну оборону Америки, ви мусите дбати про відповідне шкільництво і навчання молоді", — заявив Мондейл — під рясні оплески присутніх. Згадуючи про підтримку американців для Реґена, який бажає оздоровити американську економію, Мондейл підкреслив, що методи можуть бути різні, але цілі однакові.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00, UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Москва скрізь бачить жидів

Всеросійська протижидівська параноя поступово опановує ціле підсовєтське життя. Незабаром ніяка партійна установа й ніякий совєтський уряд не зможе оминути ,,тієї" проблеми. Остання, навіть незле редагована, ,,Литературная газета" також закрутилася у антисемітському вирі. Тільки у відрізненні до інших пресових органів вона жахнулася перед ,,жидівською небезпекою" не в Києві, Львові, Тбілісі, Мєнську, а в...Польщі.

У Польщі перед Другою світовою війною було коло три мільйони жидівського населення. Життя не було б найгірше, враховуючи загальне господарське положення, але майже періодичні антижидівські виступи ендецької молоді падали на нього важким тягарем. Прийшла війна й гітлерівські злочинці нелюдськими методами знищили сотні тисяч жидів. Все таки якесь число жидів залишилось у живих, уникнувши гітлерівських млинів смерти, а інші знову повернулися. Хто — недобитком з концентраційних таборів, хто — з різних країн, де він міг зберегтися в часі війни. Але з тих, хто опинився в Польщі після Другої світової війни, небагато живе там сьогодні. Повторні хвилі комуністичного антисемітизму, підтримуваного Москвою і її емісарями, вигнали з границь Польщі таких жидів, які брали участь у збройній боротьбі разом з польськими патріотами проти німців, а навіть таких, що тут,чи там співпрацювали з большевиками. Ніхто не знає, скільки є тепер жидів у польщі. Дехто каже — 10,000, а дехто впевняє, що є їх там ,,аж" 25,000.

А все таки недавно за ,,чиїмсь" почином в Польщі знову почалися протижидівські виступи. Хоча відгомону серед населення вони не мали, хіба тільки викликали обридження до їхніх ініціяторів, але здобули вони чималий розголос. Світова преса й усі інші засоби масової інформації в унісон вказали пальцем на Москву як на підбехтувача до тих ексцесів. Не треба було багато часу, щоб переконатися в правдивості таких тверджень. Не лише російська підбольшевицька преса, яка займається лайкою на некомуністів та самохвальбою комуністів, але навіть такий тижневик, як ,,Литературная газета" пустився на брудні води антисемітизму й станув у спільний ряд з усіми іншими червоними чорносотенцями.

,,Литературная газета" побачила небезпеку для Польщі, очевидно, у жидах. Не лише тих десять тисяч, що залишилися в Польщі, але й усі інші жиди, або, як їх величає цей літературно-науковий тижневик" — сіоністи, поставили собі за завдання ,,масивною кампанією підірвати соціялістичні фундаменти Польщі". ,,Литературная газета" під ,,соціялістичними фундаментами Польщі" розуміє, очевидно пов'язаність і підпорядкованість Польщі Росії, але ж хто може вимагати, щоб совєтська газета написала правду?

Ясне, що борзописці з ,,літературно-наукового тижневика" засуджують світові симпатії до польських робітників і їхніх провідників. Але чомусь вони бачать ті симпатії ,,по — діялектичному", то значить, що тільки жиди, тобто сіоністи в світі підтримують польських робітників. Та ще й до того підтримують не тому, що поляки хотять по — людськи жити, а тому, що вони ,,підривають польський комуністичний уряд." І тут момент застанови: як це так? Та ж кажуть московські ,,пророки", а за ними їхні польські потакайли, державне правління в Польщі складається з усіх політичних елементів, які є в Польщі. А тут раптом ,,Литературная" виявляє, що ніяких ,,всіх політичних елементів" в державному правлінні немає, а є тільки комуністи. Зразу так сказали б, тоді пощо пропагандивним піском людям очі закидати? Хіба ще тільки можна до цього додати: і не лише комуністи, але й їхні поплентачі й агенти є при державному кориті.

Не забули редактори ,,Литературной" послужитися арґументом статтею відомого американського політолога Ірвінґа Крістола, який в одній із своїх статтей у відомому місячнику ,,Комментари" проаналізував причини й наслідки незадоволення населення вПольщі, а зокрема його частини-робітників і насвітлив, що можна в цій ситуації зробити. Редакторам ,,Литературной" не так ішлося про зміст статті Крістола, як про те, що він жидівського походження, отже на їхню думку це найкращий доказ, що всі жиди є ,,антикомуністи й антисовєтчики".

Дотепер антисемітизмом й протижидівськими наклепами у зв'язку з розвитком подій у Польщі займалися ,,Правди", ,,Известия" й інші рупори совєтської пропаґанди, ,,Литературная" відмовчувалася. Тепер же і вона ,,вступила в строй" і її редакторам треба бути за те вдячним. Бож тим вона краще всього іншого показала, що вона є тільки таким самим рупором совєтської пропаґанди, як і усі інші совєтські періодики й виконує так само накинені їй партією й іншими червоними чорносотенцями завдання.

Володимир Душник

ЦЕНЗУРА КНИЖОК

У вересні ц. р. у Москві відбудеться ,,Міжнародний Книжковий Ярмарок", у якому візьме участь 200 американських видавництв, виставляючи біля 1,000 американських книжок. Пересічному американцеві, звичайно, буде цікаво знати, які саме твори американської літератури дістануться на цю виставку.

У минулому, як можна було сподіватися, совєтський уряд суворо переглядав списки американських публікацій із-за зрозумілих для нього причин: не допустити ніякої літератури, яка заторкає ортодоксальність комуністичної догми. У минулому книжки американських видавців, які не подобалися совєтським властям, вони тримали їх на ,,індексі", цебто на ,,чорній листі". Після десталінізації реабілітовано деяких совєтських авторів, цього ж, однак, не дочекався Л. Троцький — ортодоксальний комуніст і послідовник Леніна, бо його книжок не дозволено включити на виставку.

Совєтська цензура не допускає також книжок на тему американських етнічних груп. Як відомо, під час останньої виставки книжок у Москві, два чи три роки тому, СССР не дозволив включити у виставку книжки д-ра Мирона Куропася — ,,Українці в Америці" та інші видання.

У загальному, совєтським пропаґандистам не підходить ,,під смак" американська література, бож за винятком дуже незначного відсотка книжок, звичайно, їх не допускають на книжковий ринок. Якого ж це роду книжки? Це твори літератури, мистецтва і техніки, рецензії на яких появляються у похвальному тоні в ,,Ню Йорк Таймсі" чи ,,Ню Йорк Рів'ю оф Букс", і їх оцінюють як твори високомистецької вартости.

Логічно насувається питання: які твори — сприємливі совєтському урядові, що є головним покупцем американських книжок?

За словами одного американського редактора, Москві підходять найбільше так звані американські ,,треші букс" (слово trashy в англійсько-українському перекладі це — поганий, пустий, безглуздий, нікчемний"). Отже, це т. зв. еротично-сексуальні, кримінальні та психопатичні видання, які з браку інших, вартісніших книжок, представляють літературно-культурне обличчя Америки на книжковій виставці в Москві. Та ,,безглузда література" служить доказом для совєтських пропаґандистів, що в Америці як і в цілому західньому світі взагалі розпаношилася ,,моральна гниль". Цим самим совєтські пропаґандисти мають у руках атут, який переконує совєтських громадян, що така свобода, якою чваниться Америка, продукує письменників, які пишуть про сексуальні збочення, порнографію, психопатичні страхіття тощо. В тих творах ,,халтурної літератури" Америка є зображена як країна психопатів, та виснажених, неприродних, крикливих і божевільних людей.

Річ ясна, що ця мнима американська література не віддзеркалює дійсного стану американської книжкової продукції, але цього совєтський пересічний читач не знає і не може знати з огляду на офіційну совєтську цензуру.

На жаль, настанова американських видавців дуже спрощена, бо вони заявляють:,,У Совєтському Союзі нашим покупцем є держава, і нашою засадою є, щоб наші покупці були вдоволені, і ми продаємо те, що вони хочуть купити.

Ця ,,халтурна література" дозволена в Америці в такій же самій мірі, як свобода слова і преси й інші громадські права, і вона ґарантована американською Конституцією. Однак, якщо б Уряд ЗСА мав право цензурувати пресу та інші видання, тоді американська літературно-книжкова продукція не відрізнялася б нічим від совєтської ,,казьонної" літератури

Тема Половчаків не сходить зі сторінок совєтської преси

Київ. — Київська ,,Радянська Україна" знову надрукувала у числі з 22-го квітня ц.р., довшу замітку про справу Половчаків і про ,,кручуще беззаконня американських властей, які продовжують чинити перешкоди нормальному поверненню на батьківщину сім'ї радянських громадян Половчаків, грубо порушуючи їх права і всі міжнародні закони". Про це пише на вступі М. Пахомов, спеціяльний кореспондент офіційного совєтського пресового аґенства ТАСС, що був відряджений до Чікаґо для слідування за судовим процесом.

Він далі пише, що ,,після багатомісячного зволікання" в апеляційному суді повіту Кук у стейті Іллиной, тепер знову призначено нову дату 6-го травня на розгляд справи Пловчаків ,,у питанні про те, чи повернути батькам викрадену у них з відома і санкції держдепартаменту дитину". Згаданий кореспондент ТАСС ,однак,з невдоволенням каже, що ,,у чікаґських юридичних колах, це судове засідання виллється лише в чергове 'слухання справи', а для винесення остаточного рішення потрібно буде ще чимало часу". На думку совєтських чинників чікаґський суд з розмислом ,,затягує воз'єднання радянсь-

(Продовження на ст. 6)

Людмила Волянська

НОВЕ ПОКОЛІННЯ — НОВІ ПЕРЕДВИБОРЧІ МЕТОДИ

Кожного виборчого року на сторінках наших періодиків читаємо раз-у-раз про більшу й інтенсивнішу участь зорганізованого українського бльоку виборців з виразними вимогами до президентського, губернаторського, сенаторського чи конгресменського кандидатів, які й після виборів мали б утримувати контакт з такою групою виборців і прислухатися до їхніх побажань, жалів, вимог і подібного. Досі, однак, у тому напрямку хоч і робилося дещо, але, загально кажучи, робилося недостатньо. Тяжкість завдання полягала і в тому, що українські виборці майже ніде в ЗСА не поселені компактною масою й тому бльоком голосувати не можуть. Які були наші можливості — такі були і результати.

Але ось в останніх роках і зокрема в стейті Ню Джерзі почалася нова праця, нові методи її. Народилося й виросло нове покоління українських виборців — це високо кваліфіковані молоді професіоналісти, люди, яким сверблять долоні до активної й пробоєвої діяльности і особливо в таких незайманих цілинах, якими є вибори для українців в Америці.

Ці молоді професіоналісти при своїх дотичних партіях - Республіканській і Демократичній у стейті, вирішили прокладати нові шляхи для відстоювання і плекання українських інтересів на загально американському форумі, як зорганізованої монолітної маси на поселеннях. Їм вже не було досить модних колись самих фотографувань з кандидатом, нехай і з найчарівнішою усмішкою на обличчі, і не досить було того, що кандидат дипломатично і часто-густо справді щиро побажав українцям здійснення всіх національних аспірацій і щоб ворогам українців совєтам нарешті прийшов кінець. Хоч всі ці запевнення, приємні для вуха, також мають свою вимогу, для нового роду, нової породи молодих українських професіоналістів цього вже не вистачало. Вони бо є надто прагматиками, щоб жити в світі тільки деклярацій, ідей, гарної фрази чи світлини. І ось ці професіоналісти розпочинають ,,передвибори" дуже вчасно — вони вивчають програму різних кандидатів ще заки ті виграють передвибори й дістануть номінацію дотичної партії. Вчасно розпочинаючи переговори з таким оголошеним кандидатом, ці українці відбувають численні й докладні розмови-переговори, що ось ми — така і така група і наші побажання й вимоги є конкретно такі й такі. Кандидат реагує на ці пропозиції, враховуючи й свої власні уподобання й те, чому і кому він воліє дати перевагу. Він також бере без сумніву під увагу силу цієї групи як виборців. Ця група адже жадає від нього чогось у заміну за свою підтримку у виборах.

Все це було наявним ось під час пресової конференції для східньоевропейських етнічних періодиків у Перт Амбої 23-го квітня, де молоді українські професіоналісти стейту Ню Джерзі, які асоціюють себе з демократичними кандидатами, дали підтримку здеклярованому кандидатові на губернатора цього стейту Джанові Деґненові. Українці самі стояти як виборчий бльок ще тут не змогли б, тому ці активні молоді люди об'єдналися в Нюджерзький Східньоевропейський кокус за Деґнена. У цей кокус входять поруч з українцями представники поляків, білорусів і словаків, і всі разом творять вже помітну силу З таким ,,виборчим бльоком" з практичних міркувань вже було доречно переговорювати хоч якому стейтовому кандидатові на виборне місце в Ню Джерзі.

І тому на цій пресовій конференції бачилося й відчувалися взаємне довір'я, пошана й спільність дій. Слов'янському кокусові потрібний кандидат, що зможе зробити найбільше корисного для виборців-американців із Східньої Европи, для слов'ян, які переважно замешкують суцільні бльоки в індустріяльних містах стейту й є найбільш виставлені на вуличні напади й безчинства з боку міського шумовиння. Є й інші пріоритети у слов'янської групи, якщо говорити про побажання й вимоги до кандидата на губернатора стейту. Про все це переговорено з кандидатом. Про всі болючі для слов'ян питання він готов і говорити і їх розв'язувати, якщо дістанеться на цей пост восени цього року.

Такі запевнення — це вже не для ,,красного слівця", яке після виборів можна вже й забути. Це справжнє, конкретне приречення кандидата справедливим вимогам цих груп. Ці вимоги є одноразово і в інтересах всього стейту, щобільше — в інтересах кожного міста в Америці, в інтересах всіх ЗСА. Бо що може бути більш корисного для Америки в цілому, як справжнє поборювання вуличної злочинности? Так само і справедливість у підборі кадрів на відповідальні посади в урядах, де б не переочувалося людей слов'янського походження, а бралося під увагу виключно кваліфікованість такого аспіранта на відповідне становище, — буде теж на користь усім. Молоді й свіжі сили, сповнені ідеалізму і вміння — зроблять честь кожному стейтовому становищу і працюватимуть для користи всього населення.

(Продовження на ст. 6)

З господарського життя

До якої міри міняються умови американського господарського життя, можна пізнати також по тому, що останнім часом покищо обмежені розмови про пов'язання двох великих автомобільних компаній: Форда і Крайслера. Обидві компанії понесли останніми роками великі втрати, минулого року Форд втратив 1,54 більйона долярів, а за перших три місяці 1981 року — 470 мільйонів долярів. Крайслерові загрожує банкрутство і тільки надзвичайні зусилля банків та державна ґарантія кредиту тримають його на поверхні. Минулого року Крайслер втратив 1,7 більйона долярів, а за три місяці цього року — коло 300 мільйонів. Характеристичне, що коли донедавна державні чинники на чолі з департаментом справедливости навіть не допускали можливости злиття двох з трьох найбільших автокомпаній, то тепер не лише ставляться прихильно до цього, не добачуючи в тому переступлення антитрестових законів але й підтримують це. Одначе компанія Форда має ще надії, що сама вийде з клопотів і тому пропозицію відкидає.

Як і передбачувано, проблеми розплат з Іраном після звільнення 52-ох схоплених і в'язнених 444 днів американців, опинилися в судах різних інстанцій, де почалися розгляди, які заберуть роки судових процесів.Саме тепер в федеральному апеляційному суді в Ню Йорку є скарга проти рішення попереднього президента Джіммі Картера за те, що він відхилив і засуспендував усі приватні скарги і судові замороження іранських фондів, щоб у той спосіб уможливити звільнення полонених американців. Пошкодовані іранським урядом американці заскаржили рішення Президента, як неконституційне. Іранський уряд знову зайняв поставу, що він, як державний уряд, а не приватна господарська спілка, не підлягає законодавству про судове замороження і конфіскату. Рівнобіжно з тим іранські чинники заявили, що в переговорах у справі звільнення протизаконно арештованих американців американські банки їх обдурили. Американські леґальні кола обстоюють погляд, що схоплення американців іранськими фанатиками в порозумінні з урядом і пов'язані з ним чинності не підлягають правному захистові.

Світовий нафтовий ринок поволі повертається до стану з-перед ірансько-іракської війни. З одного боку господарський застій, а з другого — сувора консервація енерґетичних засобів до тієї міри зменшили споживання, що наступила надпродукція. Деякі продуценти ропи вже знизили свої ціни, деякі заповіли зниження. Навіть Лівія, Альжирія й Ніґерія, які рішуче протиставилися знижці цін на нафтову ропу, натомість вимагаючи підвишки, міркують над обнижкою цін. Чи і на скільки це матиме вплив на ціни бензини ,,при бензиновій колонці", важко сказати, бо вміжчасі зросли кошти рафінерій й заробітки різних посередників; і є намагання ці кошти перекинути на консумента.

Між американською урядовою делеґацією й японською, які ведуть у Токіо розмови про шляхи виведення американської автомобільної промисловости з важкої ситуації, постали розходження. Кіічі Міяцава, головний дорадник прем'єра Зенка Сузукі в господарських справах і керівник японської делеґації, висловив застереження стосовно американських плянів. На думку японців, американські пляни недостатні і для радикальних змін, а тільки такі можуть тривало допомогти американському автомобільному промислові. На думку японців, не лише компанії замало гнучкі й неготові на потрібні жертви, але й Уряд у Вашінґтоні уникає радикальних заходів, без яких на думку японських експертів — з теперішньої ситуації не дасться вийти, а її можна лише в якійсь мірі підлатати. Щождо імпорту японських авт до ЗСА, обидві сторони погодилися на зниження ввозу.

Страйк американських вуглекопів, які відкинули двома третіми голосів проєкт контракту, що його заключили керівники копалень і керівництво юній, буде тривати довше. При цьому вже дотепер поважно захитано авторитет юнійного керівництва, зокрема президента Об'єднаних Вуглекопів Самуеля Черча. Юнія вуглекопів об'єднує 160,000 членів, що творить майже половину усіх вуглекопів у ЗСА. Необ'єднані юнією вуглекопи на страйк не вийшли й продовжають роботу. Хоч їхня продукція не покриває всього запотребування, але на складах накопичено такі великі запаси вугілля, що брак його відчується щойно за декілька місяців. Нові переговори між юнією і працедавцями ще не визначені й це додатково продовжить страйк.

Ню Йорк Порт Оториті — управа порту Ню Йорку — виставив на продаж найбільший у світі комплекс двох будинків ,,Світовий Центр Торгівлі" на Мангеттені. Ціна — півтора більйона долярів. Кандидати на купців: канадці, німці й деякі найбільші американські забезпеченеві фірми.

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА РОНАЛДА РЕҐЕНА старається, щоб обидві палати Конґресу погодилися на додаткову полегшу для тих американців, які працюють за кордоном. Секретар Департаменту торгівлі Малколм Болдбридж заявив кореспондентам, що Уряд представить в тій справі свій проєкт після того, як Конґрес полагодить справу економічної програми Президента.

Любов Коленська

МІЖ ДВОМА МАТЕРЯМИ

V

Летіли дні, мов птахи у тепло.Летіли дні, наче хтось їх приспішував, щоб вони не забули черґуватись у швидкій переміні, що була наче тільки один швидкий спалах іскри.

У блідорожевих долонях весни було золоте весло; під доторком його відкривалася, пахнула земля, наливалися стебла селедином, розгулювали квіти у п'янкім, барвистім піруеті під леготом вітру.

Тільки в домі Дениса і Марії — весни, здавалося, не було. На душу їхню наляг холод, порожнеча, шарпала безнадія. Якось одного дня, приїхавши з Піттсбурґу, Віра їм заявила, що небавом вона назавжди виїжджає до своєї матері і звідтіля уже не повернеться. Але сталося так, що Марія простудилася, лягла в ліжко і Віра на кілька тижнів відклала свій виїзд, не могла хворої залишити.

Та Марія подужала, і прийшов день, коли Віра сказала: — Тепер вже немає чого зволікати, я сьогодні поїду.

Від її слів Денис і Марія наче поникли, змаліли, нагадуючи в тій хвилині тую у їхньому саду, в осінь побиту дощами і вітром.

Вірою шарпнув гострий жаль, але вона швидко і силоміць замкнула його у своїй душі.

А вони, сердешні, ще не вірили і мовчки стояли, мов біль перетяв їм мову... Тільки за хвилину Марія, наче проснувшись, стиха обізвалася: — А речі, Вірко, як без них поїдеш?

Але Віра силувано твердо відповіла: — Ніяких речей я не беру, вони ж належать вам, вони не мої.

І в Дениса і Марії зотліла остання крихітка надії...

* * *

Наближаючись до Гільдиного дому, Віру ніщо вже більше не бентежило, забула про все, її радісно хвилювала одним-одна думка, що внезабарі вона вже назавжди залишиться із своєю матір'ю. І мати не буде цьому більше супротивитися, Віра її переконає, що все буде гаразд...

Поспішно відчинила хвіртку і хотіла підбігти до дверей, коли це на домі побачила великими літерами напис: ,,Дім на продаж".

Віру обдало крижаним холодом, здавалося, затихло серце, бож йому вже нікуди було спішити... Їй ще не вірилось, що мати могла її так без одного слова залишити.

А потім таки повернулася до відходу, але її ноги заклякли, наче вросли в землю і не хотіли її звідсіля відпустити. Враз у сусідньому городі завважила жінку, яка похилившись над клюмбою, виполювала бурян.

Віра підійшла до огорожі, поздоровила жінку і запитала: — ,,Чи вам, може, відомо, куди перебралися мешкати давні властителі цього дому?

Жінка поволі підвелася, випростувала спину і, розглядаючи зі зацікавленнямВіру, відповіла: — Правду, сказавши, не знаю. Ви ще дуже молоді, але може ваші батьки хочуть купити цю хату?

— Ні. Я...далека родичка ваших колишніх сусідів, хотіла б їх відвідати.

— Адреси свого нового дому ніхто мені не залишив. Але я можу вам передати число їхнього телефону. Коли ж ви їм родичка, думаю, що пані Гільда на мене за те не погнівається.

Пішла в хату і, небавом повернувшись, передала Вірі записане число телефону. А там, ще задумуючись, сказала: — Не знаю, чому, але моя сусідка була дуже сумна, коли звідсіля вибиралася. Мабуть, звикла до свого дому.

Та Віра вже майже не чула її слів. Подякувавши жінці, вона швидко побігла розшукувати за телефонічною будкою. Довго довелось їй блукати, заки її знайшла. Швидко вкинула до телефонічного апарату гроші, накрутила число і чекала.

Раптом, наче з великої віддалі, почула материний голос і кілька слів німецькою мовою, а потім, уже нетерпеливим тоном, ще кілька...Хвилину ще Віра прислухувалась до її слів, що лунали немов за якоюсь ціпкою і недоступною перегородою, а потім поволі й обережно, тремтячою рукою поклала слухавку. Ще довго не виходила з будки...Їй вчувались материні слова, коли вона її відвідувала: ,,Ельзо, я хочу бачити тебе сильною", а потім: ,,Ельзо, я тільки народила тебе, а твої батьки тебе виховували, гляділи за тобою, вкладали всю душу у твоє щастя", а там: ,,Тут, у моєму домі, ти ніколи не зможеш перещепити себе у наше життя", і ще: ,,У мене вже є своє життя, Ельзо". Та й пригадалися Вірі її батьки, коли прощалася з ними— горем поникли і розгублені наче...

* * *

Удома застала Дениса і Марію за обідом. У тарілках стояла неторкнена страва. Побачивши Віру, обидвоє підвелися, і чекали.

І схвильовано Денис: — Ти, певно, Віро, таки за речами повернулася.

А за ним Марія: — Хай буде, що й за речами, хай буде, що й на хвилину, — і підвела свій згорьований погляд на Віру.

— Ні, я ні за чим тут не прийшла, я повернулася до вас, до свого дому, до тебе, мамо, прийшла. — І оте слово ,,мамо" вже впевнено повернулося на своє давнє місце, там де воно було.

А відтак, сівши разом із Денисом і Марією, Віра почала їм про все розповідати. А вони слухали, здавалося,ще не вірили. Але перша несміливa усмішка вже поволі відкривалась у їхній душі.

Вкінці Віра сказала: Єдине до вас маю прохання: дозвольте ще мені часами потелефонувати до... Гільди. Вона сильна і розумна жінка і я її дуже шаную. Я її поважаю за її проникливу мудрість, за те, що вона зуміла від мене відійти, і добре розуміючи, де моє щастя, відкрити мені двері знову у ваш і мій дім.

* * *

У Вириній кімнаті світилася настільна лямпа, вікна були відчинені навстіж. А вона знову записувала в своєму щоденнику: ,,Поза мною уже провалля журби і неспокою. Я повернулась у свій давній світ, закосичений вишивками і усмішкою моїх батьків, які, прийнявши мене у свій дім, подарували мені себе. Я знову повернулася, хай і до прибраного, але до свого, Шевченкового народу.

(Закінчення на стор. 5)

Перспективи УТГІ

У 1982 році Український Технічно-Господарський Інститут відзначатиме 60-річчя свого існування. Він був створений у квітні 1922 року в Празі як висока технічна школа. Підтриманий матеріяльно чехо-словацьким урядом УТГІ випустив сотні дипломованих інженерів, які пішли працювати за фахом.

Після війни УТГІ переїхав до Німеччини і тут у Реґензбурзі (пізніше в Мюнхені) визнаний американською військовою владою розгорнув навчальну і наукову діяльність. Але виемігрування за океан значної частини професури й студіюючої молоді унеможливило продовження педагогічної діяльности УТГІ. Він переключається на науково-дослідницьку діяльність у галузі технічно-економічних наук .

Тим часом, завдяки жертвенності ієрарха Української Католицької Церкви Патріярха й Кардинала Йосифа Сліпого, у Мюнхені придбано будинок для Українського Вільного Університету, де дістав приміщення УТГІ. Скромними субсидіями німецька влада забезпечила функціонування УТГІ, але з умовою, що третину бюджету покриватимуть внески українських жертводавців.

Для пожвавлення праці УТГІ почав друкувати періодичний двомісячний „Бюлетень УТГІ" як науково-інформаційний часопис. Досвід видання „Бюлетеня УТГІ" показав, що він може стати таким органом науково-технічної думки в галузі совєтознавства, якого в певній частині неспроможні замінити совєтознавчі часописи західних країн.

Українські науково-технічні сили в діяспорі спроможні зорганізувати таку інформацію про СССР, яка була б важливим і незамінним доповненням до власних дослідів західніх науковців, а українців інформувала б про становище в цих галузях в Україні і тим звязувала б їх тісніше з технічно-господарським життям на рідних землях.

УТГІ разом зі своїм „Бюлетенем" скупчував би біля себе українських науково-природничо — технічних фахівців у діяспорі, які не мають діючих наукових центрів їхнього профіля і тому швидко асимілюються і можуть бути втрачені для української справи. Особливо це торкається молодих, народжених уже поза Україною фахівців, яких можна і треба зберегти для української справи.

Щоб виконати перелічені вище завдання, ректорат УТГІ закликає українське громадянство, зокрема українські господарські установи, кооператорів, купців, інженерів, лікарів та підприємців, підтримати фінансово видавничу і наукову діяльність УТГІ.

60-річчя УТГІ повинно стати поштовхом для піднесення діяльности УТГІ, цієї історичної української установи, яка повинна ще відіграти важливу ролю у виконанні завдань, покладених на еміграцію українським народом.

Ректорат УТГІ

Відбувся Окружний З'їзд СУА в Ню Джерзі

Окружний з'їзд Союзу Українок Америки Нюджерзького стейту відбувся у суботу, 29-го березня ц.р., в Українському Народному Домі в Ірвінґтоні, Н. Дж.

Екзекутиву СУА репрезентувала Марія Томоруґ. На з'їзд прибули всі членки Окружної Управи, голови всіх 12-ти Відділів Округи, делеґатки та гості.

Голова Окружної Управи Лідія Гладка відкрила з'їзд молитвою. Хвилиною мовчанки вшановано пам'ять померлих членок. Відтак голова відчитала порядок нарад. На голову президії зборів вибрано д-р Іванну Ратич, яка є членкою 65-го Відділу в Ню Брансвіку і фінансовою секретаркою Головної Управи, а на заступницю голови — Ірену Рішко. Секретарювали Марта Цимбаліста і Аніта Роїк.

Учасниці з'їзду привітали оплесками почесну членку Головної Управи Наталію Чапленко, яка упорядкувала „Українські назви з куховарства й харчування", що вийшли друком у Ню Йорку 1980 року заходами Союзу Українок Америки, і надзвичайно працьовиту і всіми люблену почесну членку Окружної Управи Ольгу Муссаковську.

Збори проходили ділово і в товариській атмосфері. Звіти окремих референток, а опісля докладний звіт Окружної Управи дали нам перегляд праці нашої Округи.

Цей рік є роком Конвенції нашої організації, тому головними напрямними нашої праці було: скріпити **наші внутрішньо-організаційні** сили. Ми рішили й далі культивувати: співпрацю поміж Відділами, значення членки в організації, пошану до свого проводу, та погідну і товариську атмосферу праці. Ми старалися наголосити почуття факту, що ми є складовою частиною цілого СУА, та усвідомлення собі того, що наша організація буде розви**ватися в залежності від то**го — як справно і згідно зі собою будуть співпрацювати Відділи й Округи.

Усі наші Відділи є членами Українського Музею. Маємо меценатів і добродіїв Музею серед нас самих і громадянства. Маємо між нами дуже активних членок Управи Музею. Значно зросло число передплатниць „Нашого Життя", як рівнож вплати на пресовий фонд цього журналу. Добре звітування усіх Відділів, сумлінне виконування обіжників Округи і Централі, наше зобов'язання супроти Конвенційної Книжки, точ- Конвенцію підкреслюють не зголошення делеґаток на факт, що до справного функціонування цілої організації потрібна добра і скора реакція її складових частин.

Старанням Окружної Управи влаштовано дві вдалі імпрези: „День Союзянки" і „Товариський Вечір" із відзначенням голів Відділів. У ділянці організаційній — новозаснований минулого року 4-ий Відділ в Ню Брансвіку недавно відбув свої хрестини, та прегарно працює. Ми всі мусимо включитися в акцію приєднання членства. В ділянці зв'язків — усі Відділи і Округа були активні. Одним із більших успіхів було зреалізування почину 92-го Відділу Проклямації проголошення Незалежности України в річницю 22 січня у Менвіллі, Н. Дж. Наша діяльність проявлялася теж виступами на Конвенції Стейтової Федерації Американських Жіночих Клюбів, нашими виставками народного мистецтва, даруванням книжок до американських публічних і шкільних бібліотек і спростуванням неточних інформацій про Україну — скрізь, де була нагода і потреба. В ділянці суспільної опіки працюють майже всі Відділи, а перед ведуть — 28-ий Відділ — стипендіями до Европи та 75-ий Відділ **своєю співпрацею у Бюрі** суспільної опіки з церквою св. Івана Хрестителя в Нюарку. На заклик Централі — Відділи висилали пачки з одягом до Бразилії. У виховній ділянці — в нашій Окрузі діє чотири світлички, а найновіша, це саме світличка 75-го Відділу, який в цьому році звернув більшу увагу на виховні справи.

Ми, в наших скромних можливостях, стараємося виконати вимоги нашого власного статуту, який говорить про збереження української свідомости та ідентичности, піддержку визвольних ідеалів українського народу, інформування не-українців про Україну, ведення освітньої і виховної праці, несення моральної і матеріяльної допомоги українцям, де б вони не були, та про зорганізовану участь у житті української громади та в американському і міжнародному жіночому русі.

Вже четвертий раз під оплески всіх присутніх вибрано на голову Окружної Управи — активну і тактовну членку Л. Гладку.

З'їзд надав почесне членство Ірині Левицькій, голові 24-го Відділу, цим відзначивши її великий вклад праці для нашої організації.

Наталія Загайкевич

Україна на Східньоевропейському фестивалі Мичиґенського університету

Від січня до квітня цього року при Мичиґенському університеті в Ен Арборі відбувався фестиваль під назвою „Східня Европа й Америка: Перехресні течії". На фестивалі були представлені Польща, Румунія, Болгарія, Угорщина, Югославія й Україна. Влаштований Центром російських та східньоевропейських студій університету, фестиваль, за словами Цві Гітлмана, директора Центру, мав на меті „зробити Східню Европу, її країни та народи яскравою частиною нашої 'гльобальної перспективи' ".

Фестиваль складався з кількох розділів. Першою йшла серія доповідей, присвячених різним важливим подіям історії культури та виявленню „цінностей, які становлять підвалини творчого життя" Східньої Европи. Доповідачами були: нобелівський лавреат польський поет Чеслав Мілош; чеський письменник Джозеф Шкворецький; гарвардський професор, спеціяліст балканського фолкльору Альберт Лорд; Гайнц Геніш, редактор „Журналу історії фотографії," який особливо цікавиться історією фотографії на Сході Европи, та проф. Омелян Пріцак, якого у програмі названо „світової слави знавцем східньоевропейської інтелектуальної історії."

Проф. Пріцак вибрав своєю темою не давні часи, а XIX століття і говорив про Національне пробудження українців на тлі европейських подібних процесів і загальноісторичного розвитку націй. Доповідь викликала велике зацікавлення і жваву дискусію. Члени Історичного та Слов'янського відділів мали нагоду ще особисто зустрітися з проф. Пріцаком за спеціяльно влаштованим обідом і вечерею, а українці зібралися почастувати шановного гостя й порозмовляти з ним у непримушеній домашній атмосфері перед його доповіддю.

У другій частині фестивалю було читання поезії (польської, мадярської та української). На вечорі польської поезії присутні почули вірші Мілоша у його власному читанні. Мадяри читали і вірші і дещо з прози сучасного письменника Конрада, при чому проф. Е. Джордж з Німецького відділу давав пояснення та розповідав про розвиток мадярської поезії від XIX століття до сьогодні. Український вечір був присвячений поезії XX століття. На відміну від мадярів, було представлено творчість небагатьох поетів: Тичини, Антонича та представника українмського модернізму Богдана Бойчука. Майже всі вірші читалося двома мовами, при чому Б. Бойчук читав власні твори, а проф. А. Гумецька читала вірші Тичини й Антонича. Англійські переклади, зроблені Б. Бойчуком разом з американськими поетами, читала Лин Кофин, американська поетеса, яка працює в редакції університетського журналу „Мичиґен квортерлі". Як додаток до читання поезії, А. Гумецька сказала коротке слово про шлях української поезії від розквіту у романтичну добу до початків символізму, представленого Тичиною, а також дала портрети трьох поетів, вірші яких присутні почули на вечорі. Не зважаючи на те, що вечір української поезії припав на вівторок, 17-го березня, тобто якраз на день св. Патрика, коли багато американнів йдуть до ресторану або збираються у друзів для святкування, заля наповнилася людьми. Було багато студентів, професорів, а українські ентузіясти поезії приїхали навіть з Детройту. Присутні залишилися дуже задоволені і шкодували, що вечір, який тривав майже півтори години, так „скоро скінчився."

Крім доповідей і вечорів поезії університет провів спеціяльний курс, присвячений культурі країн Східньої Европи. Керівник курсу, професор-гість Владімір Гус, спеціяліст східньоевропейського мистецтва й архітектури, який, між іншим, є напів-українець з походження, зумів зацікавити студентів різноманітною програмою. На курс записалося понад 30 осіб, і студентів і людей з-поза університету. В програмі цього курсу проф. Гумецька прочитала двогодинну лекцію з української поезії, присвятивши головну увагу творчості Шевченка.

У серії виставок глядачі могли побачити картини одинадцяти сучасних чеських малярів, румунське народне мистецтво (головним чином килимарство, але також і кераміку, одяг, інструменти та маски), польські плякати, чеські фотографії тощо. З українського мистецтва було показано серію гравюр-ілюстрацій до „Тіней забутих предків" Григорія Якутовича, та гравюри і дереворити Юрія Логвина, виконані на найтвердшому дереві самшиті рідко тепер вживаною технікою і тематично пов'язані зі сковородіяною. Ці твори мистців з України були позичені університетові пп. Колянківськими з їхнього музею на ґалерії у Наєгара Фоллс. Ці твори було виставлено в Головній університетській бібліотеці впродовж трьох тижнів, отже їх мала нагоду оглянути велика кількість відвідувачів.

Серед музичних і танцювальних виступів переважали мадярські (це ж бо рік Бартока). Університетська симфонічна оркестра та квартет Ґварнері виконали кілька творів славного композитора Бартока включно з його „Чудодійним мандарином". Хоч українці намагалися заанґажувати українського оперного співака Павла Плішку, спочатку здавалося, що цього не вдасться осягнути; аж ось несподівано програма Музичного Товариства університету змінилася й було запрошено саме Плішку. Ніби спеціяльно для нашого фестивалю, співак підготував програму, яка включала чотири українські речі — „Довбуша", „Минають дні", „Гетьмани" та „Видиш, брате мій". Концерт пройшов надзвичайно успішно і дістав захоплену оцінку критики.

Нарешті, треба згадати серію фільмів — польських, чеських, юґославських та українських. З українських було показано „Тіні забутих предків" та „Білу птицю з чорною плямою" — до цього останнього фільму було подано кілька влучних спостережень і пояснень, зроблених проф. Іґалом, викладачем Слов'янського відділу та Резиденс коледжу.

Підсумовуючи, можна ствердити, що фестиваль був витриманий на високому мистецькому та інтелектуальному рівні і був дуже прихильно сприйнятий публікою. Успіх був настільки великий, що університет має намір продовжувати цю традицію. Покищо заплянованно видати збірку, яка включатиме усі доповіді. Крім того, створюється постійний дорадчий комітет з представників різних етнічних груп для співпраці з університетом у справі проведення лекцій, коротких семінарів, збирання матеріялів „усної історії", тобто спогадів, а також підготовки майбутніх фестивалів.

Така співпраця може бути корисною не лише університетським дослідникам, але й для самих етнічних груп. На досвіді дворічної праці дотеперішнього дорадчого комітету можна бачити, як людей різних національностей єднає спільна мета якнайкраще представити свою культуру в ім'я „загального добра".

А. Г.

Прогулянка до Ворм Мінерал Спрінґс на Флориді

Старанням подорожнього агенства Скоп, під зарядом Марійки Гелбіґ з Нюарку, під керівництвом письменниці Іванки Савицької з Джерзі Сити в днях від 30-го березня до 13-го квітня цього року влаштовано першу українську прогулянку 30-ох осіб до „Озера молодости" в Ворм Мінерал Спрінґс на Флориді.

Прилетіли літаком до Темпи, а звідтам автобусом до згаданого озера, де їх автами перевезено до Українського Культурного і Релігійного Центру в Норт Порт, у якому влаштовано їм привітальне прийняття із перекускою. Голова Центру Володимир Різник подякував І.Савицькій за добру організацію прогулянки, а мгр Іван Базарко, довголітній керівник Канцелярії та екзекутивний директор УККА, а тепер вибраний президентом СКВУ, подякував громаді за тепле прийняття та традиційну українську гостинність.

Після цих привітань всі роз'їхалися на призначені їм місця перебування у Ворм Мінерал Спрінґс, де знаходиться те, так оспіване, „Озеро молодости" губернатора Понсе Де Леон. Вдень майже всі зустрічалися на озері з теплою водичкою лікувальною, щоб трохи набрати здоров'я, відпочити, ну, очевидно, і „відмолодитися".

Гостинна українська громада часто возила автами гостей на закупи, відвідини і на море чи озеро, за що їм належить окрема подяка. Частина учасників відбула також окрему прогулянку автобусом до Орландо, де міститься відоме й атракційне „Дисни Ленд". Прогулянковці влаштували громаді у суботу, 4-го квітня, ввечері „Веселий вечір", яким керувала культосвітня референтка поетеса Лариса Мурович, а програмою „Будьмо знайомі", чи „Ми знайомимося" проводила письменниця І. Савицька, яка, крім її оригінального нарису (сатири), прочитала лемківським говором свої спомини та представила виконавців—гумориста Мик. Кавку-Мамая з його дружиною Володимирою та інж. Лева Яцкевича, які прочитали ряд їх оригінальних гумореск. На окрему увагу заслуговує гарне привітання та розповідь про історії нашої громади Л. Мурович, поезію якої про „Озеро Юности" дуже вміло прочитала Валентина Бабич, а поезію Ганни Черінь—Володимира Кавка. Присутні нагородили виконавців рясними оплесками.

Щоп'ятниці учасники прогулянки йшли на вареники й борщ, каву і солодощі. Вони влаштували нам два оригінальні вечори: 8-го квітня д-р Стефанія Бережницька доповідала про Плащаницю в Торіно, Італія, з прозірками, висвітлюваними її чоловіком д-ром Юрієм Бережницьким, обидвоє із Філядельфії; а 11-го квітня інж. Роман Кобринський доповідав про Китайську Народну Республіку, яку він зі своєю дружиною д-р Марією Кобринською недавно відвідав, зробив сотні світлин й ці прозірки в кольорах висвітлював із поясненнями

На закінчення голова Центру В. Різник подякував учасникам прогульки за відвідини нашої громади; І. Савицька вручила П. Різник кошичок квітів-ґвоздик, а мгр І. Базарко подякував громаді за щиру українську гостинність і передав 360 дол. від прогулянковців на дальшу розбудову нашого центру. Вечорами проводила й представляла виконавців поетеса Л. Мурович, якій належить подяка і щире признання.

Щонеділі прогулянковці відвідували Служби Божі обох обрядів у місцевій соборній громаді.

У понеділок, 13-го квітня, у ранніх годинах з-під озера після прощання, навіть зі сльозами в очах, прогулянковці від'їхали автобусом на летовище в Темпі, де на них чекав літак, який перевіз їх до Ню Йорку, зглядно Нюварку.

Перша українська прогулянка закінчилася успішно, й можна надіятися, що восени й на весні наступного року знову будуть улаштовані такі прогулянки українців, які залишають гарні спомини.

Д-р О.Соколишин

Конкурс на найкраще графічне оформлення книжки

Головна Управа Українського Бібліотечного Товариства Америки проголошує Конкурс графічного оформлення книжки.

Оцінкою видань в українській та в чужих мовах, виданих в 1980 році присвячених українській тематиці займеться Головна Управа УБТА, визначуючи першу, другу і третю нагороди за найкраще мистецьке графічне оформлення одержаних для конкурсу книжок. Вислід конкурсу буде проголошено у виданнях УБТА та в українській пресі.

Зацікавленим конкурсом українським видавництвам та окремим авторам слід надсилати свої видання найдалі до 15 травня ц. р. на адресу ГУ УБТА: Ukrainian Library Association of America, P. O. Box 1694, Bloomington, Indiana 47402.

Катехити Америки й Канади представляють єпископам пляни

Катехити ЗСА і Канади 1981

Чікаґо, Ілл.— Управа Українського Католицького Осередку Релігійного Навчання (УКОРН) мала унікальну можливість представити свій плян праці зібраним з нагоди інсталяції Владики Іннокентія Лотоцького єпископам Америки й Канади на їхніх зборах в готелі Меріот О'Гер 2-го квітня цього року.

Після дводенних засідань у приміщеннях філії Українського Католицького Університету, на яких вибрано управу цього Осередку й оформлено статути, виготовлено плян праці на найближче майбутнє, який представлено владикам для їхнього одобрення, бо УКОРН— це не тільки збір катехитів, але радше офіційний орган, який має на меті служити єпископам і їхнім епархіяльним директорам релігійного навчання, видаючи катехитичні матеріяли, організуючи катехитичні конференції, з'їзди та вишколи, та координуючи працю катехизації по всіх епархіях цього континенту.

Праця УКОРН—це гарний образ помісности нашої Церкви. Тоді, як одна єпархія не всилі всі ці аспекти катехизації перевести в життя, співпраця на міжепархіяльному та міжкрайовому рівнях уможливить великий поступ на ниві релігійного навчання.

Усі учасники зборів УКОРН прибули на єпископські наради під проводом новообраного координатора о. Тараса Лозинського (Торонто). Довше предложення про досі доконану працю подав владикам відповідальний редактор перекладеної на українську мову й пристосованої до потреб Української Католицької Церкви катехитичної програми „З нами Бог" о. Андрій Чировський (Чікаґо), звітуючи про сім видань, що вже готові до друку, та про дальші пляни у видавничій чи вишкільній ділянках. За чотири місяця свого існування УКОРН уже виготовив стільки катехитичних матеріялів. Тепер уже залежить від владик та священиків, щоб перевели цю чудову, модерну східньо-християнську катехитичну програму (в українській мові!) у життя. Тільки при співпраці церковних властей, катехити—чи то священики, сестри, чи миряни— зможуть зреалізувати пляни УКОРН.

Другий директор Осередку о. шамб. Ярослав Данильчук (Філядельфія) представив владикам фінансові потреби Осередку. Слідувала коротка дискусія.

У найближчих місяцях УКОРН представить владикам свій статут та бюджет для офіційного одобрення. Всі єпархії Америки й Канади матимуть своїх представників при УКОРН. На зборах управи в середу, 1-го квітня, були присутні також і два найдальше віддалені владики: Кир Єронім Химій (Брит. Колюмбія) та Кир Димитрій Ґрещук (Едмонтон).

Вигляди на майбутнє дійсно позитивні. Владика Василь Лостен (Стемфорд) невдовзі після зустрічі з представниками УКОРН заявив, що він закупить наперед катехитичні підручники у вартості кількох тисяч долярів та дасть пожертву від своєї епархії на біжучі видатки Осередку. Управа УКОРН має тверду надію, що інші владики також щедро відгукнуться на прохання про піддержку, зрозумівши, що солідно опрацьована восьмирічна катехична програма—це прекрасний пам'ятник тисячоліттю хрищення України.

За інформаціями про працю УКОРН та в справі одержання „Вісника" УКОРН слід звертатися на адресу: Ukrainian Catholic Reliqious Education Association, 135 La Rose Avenue, Weston, Ontario M9P 1A6, Canada

АФҐАНСЬКІ УТІКАЧІ В НЮ ДЕЛІ, Індія, улаштували велику протисовєтську демонстрацію під совєтською амбасадою. Сотні жінок. чоловіків і дітей перемаршували попід амбасадою з афганськими прапорами і транспарантами, на яких були написи в афганській, гіндуській і англійській мовах „Смерть Москві", „Росіяни геть з Афганістану", „Брежнєву смерть" і тп. Демонстранти спалили совєтські прапори і портрет Брежнєва. Зміцнені відділи поліції не розганяли демонстрантів.

Відбувся 19-ий баль дебютанток СУМ-А

Сумівська презентація дебютанток

У суботу, 14-го лютого, у репрезентативній залі в нюйоркському Шератон готелі відбувся 19-й баль дебютанток Крайової Управи СУМ-А.

Баль дебютанток Це вже річна традиційна імпреза Крайової Управи, під час якої переводиться презентацію дівчат, яких вітає українська громада на вступі в новий період життя. Впровадження дебютанток в українську громаду — це насправді незабутня хвилина, коли перед батьками, виховниками, приятелями виступають вперше дівчата з їхніми ескортами. Так і цього року впроваджено формально двадцять три сумівок-дебютанток.

Підготовку до балю очолив культурно-освітній референт КУ СУМ-А і голова Осередку СУМ-А в Ню Йорку Корнель Василик; іншими членами Комітету балю були: Орися Зазулькевич, Анна Лещук, Марія П'ятка, Христя Шміґель і Петро Когут.

Понад 350 осіб — учасників балю, привітав голова Комітету К. Василик. Відтак він представив аранжерів балю: Євгенію Кузьмович і Богдана Гаргая.

Дебютантками і їхніми ескортами були: Марійка Михальцьо — Ришард Ярошак (Пасейк); Таня Закамарок — Крейґ Гоффмаєр (Ірвінґтон); Ліліянна Шкафаровська — Ярослав Гац (Йонкерс); Надія Глушко — Михайло Галатин (Йонкерс); Дарка Бортник — Олег Калинович (Ірвінґтон); Надія Недоступ — Олесь Фурда (Ню Йорк); Марійка Хомищак — Юрій Лучка (Пассейк); Ліда Кокольська — Василь Лавро (Ню Йорк); Діяна Чіп — Ігор Венґер (Ню Йорк); Маруся Федорів — Юрій Ганкевич (Ню Йорк); Стефанія Лучка — Петро Михалько (Пассейк); Галя Мазурик — Ігор Грицков'ян (Пассейк); Наталка Закамарок — Юрій [illegible] (Ірвінґтон); Орися Химера — Михайло Машера (Ірвінґтон); Галина Кушлаба — Ярослав Галатин (Пассейк); Леся Канятин — Михайло Фриз (Ню Йорк); Ґеня Дубик — Марко Шафран (Гартфорд); Наталка Куцман — Мирон Колінський (Гартфорд); Христя Вархола — Олег Піх (Ню Йорк); Христина Калюка — Михайло Кардаш (Гартфорд); Даня Наугольник — Петро Шміґель (Амстердам); Наталка Гошко — Роман Байда (Йонкерс); Сузанна Гриб — Іван Барна (Сиракюзи).

Після презентації Б. Гаргай привітав на залі гостей, між ними були присутні голова ЦУ СУМ мгр Є. Гановський з дружиною, голова Крайової Виховної Ради Мирослав Шміґель з дружиною, та інші члени центральних і крайових органів СУМ. Відтак Б. Гаргай попросив до слова голову КУ СУМ-А Аскольда Лозинського, який у слові до дебютанток вказав їм на шлях і мету, що до них повинні прямувати ці гарні юні дівчата. Відтак закружляли у танці дебютантки з їхніми ескортами під звуки оркестри „Іскра". Забава продовжувалася до пізньої години.

Учасники пізно верталися домів, після заключного слова К. Василика, який подякував учасникам балю, бажаючи дебютанткам багато щастя й успіхів у житті та запрошуючи всіх взяти [illegible]

Марія П'ятка

Учні школи СУМ-А в поклоні Кобзареві

На святі Т. Шевченка учні школи Українознавства Осередку СУМ-А в Ню Йорку (молодші кляси) виконують „Садок вишневий".

Школа українознавства Осередку СУМ-А в Ню Йорку рік-річно у місяці березні схиляється в поклоні генієві і пророкові Тарасові Шевченкові. І цього року всі кляси, починаючи від дошкілля до найстарших учнів-матурантів старанно приготовили програму під керівництвом вчителів усіх кляс, а в старших клясах — викладача української літератури. Свято відбулося в суботу, 28-го березня, в залі Дому В.Ф. при 136, 2-га авеню в Ню Йорку. Цього дня, вже о 9-ій год. ранку, учні зібралися до школи, щоб повторити програму по клясах та бути готовими до виступу. В годині 12-ій задзвонив дзвінок, організованим порядком всі учні увійшли до головної залі і зайняли за клясами призначені місця. Залю виповнили батькиі гості.

Привітавши присутніх, директор школи проф. П. Андрієнко-Данчук відкрила свято, зазначивши, що сьогодні всіх кличе слово Великого поета „Свою Україну любіть, любіть її во врем'я люте...за неї Господа моліть...", та зазначила, що ми всі разом вибрали найчеснішу дорогу на чужих поселеннях — це плекання рідного слова, бо рідна мова — є найдорогоціннішим скарбом кожного народу: зникає мова, зникає нація.

Програму започаткували учні піснею „Поклін Тобі, Тарасе!"

Кляса дошкілля, — учителька Лідія Квасній, — виголосила збірний вірш „Любим тебе, наш Батьку Тарасе!"; перша кляса, — учителька Юлія Шозда, — збірні вірші: „Біля портрета" і „Наш поет"; друга кляса, — учителька Марія Плісак, — „Учітеся, брати Мої!", уривки з „Тополі"; третя кляса, — учитель Осип Рошко, — „Схід сонця" і уривок з „Посланія", в якому учні виголосили окремі частини: Бренда Тіна, Ліза Кобилецька, Михась Корнага, Івась Макар, Михась Ростишевський; четверта кляса, — учителька Ання Заборська-Ґелетей, — „Розриту могилу" виголосили учні: Ґеньо Томашівський і Леся Гарасимчук, „Слава Україні — Микола Яковів, „Мені однаково" — Христина Ярош; 5-та кляса, — учителька Марійка Решітник, — хлопці рецитували „Сонце заходить", а учениці продеклямували уривок з поеми „Сон", окремо виголосили фраґменти Христина Пенджола і Христина Пастирнак.

Всі учні відспівали „Садок вишневий".

Учні 12-ої кляси виготовили самостійно реферати за окремими фраґментами з життя і творчости поета: дитинство — Дарка Лещук; викуплення з кріпацтва і творчість — Петро Шміґель; суспільно-політичні поеми — Ігор Стецько; заслання — Олесь Фурда; творчість після заслання — Микола Грицков'ян; Тарас Шевченко і Шестидесятники та значення творчости Т.Шевченка — Дзвінка Кобаса. Кожний фраґмент був добре опрацьований і відчитаний, не забирав більше як дві-три хвилини, була концентрація на найголовнішому; за кожним рефератом були виголошені відповідні вірші — за тематикою і хронологією.

Учні 7-ої кляси віддеклямували „Лічу в неволі дні і ночі" — збірна, супровідні слова учнів: Наталії Маслій Ірці Сисак, Юрія Верхоли, Олега Ґломбовського, Михайла Томашівського, Христини Плісак. „Мені тринадцятий минало" — Євген Кузів.

Восьма кляса передала картину історичної поеми „Гамалія": Христина Барна, Сона Решітник, Юрко Прядка, Степан Кобилецький, Лариса Кокольська, Лариса Скомська.

Дев'ята кляса продеклямували уривки з поеми „Перебендя": Лідія Микитин і Орест Решітник. Відтак всі учні відспівали „Думи мої".

Уривки з політичної поеми „Сон" виконали учні 10-ої кляси: Лариса Квасній, Михайло Гнатишин, Марійка Чижо, Оксана Бардиґула, Михайло Мацьопа і Віра Сусь.

Учні 11-ої кляси передали уривки з політичної поеми „Кавказ"; провідні слова: Юрій Микитин, Люба Маслій, Тарас Гнатишин, Андрій Бігун і Леся Канятин.

З доби шестидесятників Петро Плісак, учень 9-ої кляси віддеклямував уривки з поеми „Кобзареві" Ліни Костенко. Всі вірші від 7-ої до 12-ої кляси приготовляла проф. П.Андрієнко-Данчук, викладач літератури в цих клясах.

Програма була старанно й добре приготовлена вчителями і дирекцією школи, які мали єдине на думці: збудити серце кожної дитини, щоб вміла шанувати, любити і дорожити своїм рідним, щоб ця іскорка любови не згасла ніколи, щоб раз добром нагріте серце ввік не прохолонуло.

На закінчення голова Осередку СУМ-А спонзор і учитель цієї школи Корнель Василик подякував дирекції школи, учителям і учням за дбайливо приготовану програму тому, хто нас кликав „борітеся — поборете!" З цими словами глибоко в серцях українська молодь повинна прямувати й боротися за визволення України.

Відспіванням „Заповіту" закінчилось це шкільне свято.

Маруся Решітник.

Молодь Чікаґо вшанувала В.Івасюка

Українська молодь вшанувала тут пам'ять Володимира Івасюка у тридцять другу річніцю його народження. Івасюк, наймолодший і найбільш популярний український композитор в Україні, майже певно, замордований московськими каґебістами, тому, що він писав і оспівував красу України рідною українською мовою і відмовлялся писати на замовлення—чужою російською мовою.

У похоронній процесії Івасюка 22-го травня 1979 року взяло участь 10-15 тисяч звеличників його пісні. За свого короткого життя Володимир Івасюк написав понад 60 пісень і, напевно, немає у всьому світі української людини, що не чула пісень Івасюка. Далеко від Українського Танцю, і члени ансамблю „Громовиця". Українські народні мелодії були музичним підложжям для хореографії. На цьому концері не тільки виступали самі молоді виконавці. Цей,у повному розумінні, чудовий концерт заплянувала, приготувала, перевела і в ньому виступала сама молодь та українська дітвора.

Інструктори і хореографи Балетної Школи молоді люди — Роксана Дика-Пилипчак і Юра Цепинський, які з дитинства виросли на сцені та далі захоплюють любителів українського танцю своїм майстерством танцю в народному та модерному стилі. Молода піяністка Надя Савин (чікаґський незамінний фортепіяновий акомпаньятор для хорів та солістів майже на всіх концертах) на цей концерт приготувала тріо „Ґердан", розміж іншим, він сказав, що виконавці, напевно, не виїдуть в концертове турне до Філядельфії, щоб не сталося так, як на конґресі .

Це був концерт української молоді на пошану молодого композитора, який своєю піснею зачарував тисячі української молоді у вільному світі (та мільйони на рідних землях). Із надхненням та любов'ю до пісні Володимира Івасюка ця молодь зуміла сама дати один із кращих концертів в українському Чікаґо. Старші хіба що допомагали за кулі сами, давали потрібну моральну підтримку і найбільше переживали.

Коли відкрилася остання куртина, сцену заповнила молодь. Тут були признання, квіти, ґратуляції, і знову квіти, а з авдиторії оплескам не було кінця. Видно було і там поміж глядачами

Фрагмент з концерту В.Івасюка. Виступає середня група Школи Балету.
(фото студії)

ни, на вільній землі Вашінґтона, в Чікаґо, приблизно сотня тут народженої української молоді склала квіти-чебреці під модерним портретом св. п. Володимира, співали його пісні й танцювала під звуки його музики.

Концерт, присвячений музичній творчості В.Івасюка, влаштований молоддю парафії свв. Володимира й Ольги, відбувся в суботу, 4-го квітня цього року у вщерть виповне, ній публікою (біля півтори тисячі) авдиторії школи Шопена. Концерт тривав три години, з яких кожна хвилина була насолодою і хвилюючою радістю.

У першій частині програми виступила відома солістка Орися Любинська з Канади і новостворене тріо „Ґердан": Христя Савин, Оленка Ґаладза й Оля Кіналь. Крім згаданих, у цій частині виступали також заавансовані члени танцювального ансамблю „Громовиця". Усі точки першої частини були композиції В.Івасюка, як в піснях, так і в танцях: „Чебреці", „Баляда про дві скрипки", „У долі своя весна", „Пісня буде поміж нас", „Баляда про мальви", „Колиска вітру", „Водограй", „Далина", „Червона рута", „Два перстні" і „Я—твоє крило".

Другу частину концерту виповнено головно танцями. Виступали три групи: наймолодші і середні віком учні Української Школи Балету та Народно-Сценічно-

писала всю музику для співу і танців, зібрала молодих професійних музикантів та під час концерту диригувала симфонічною оркестрою у складі 17-ти осіб. Надя Савин і Юра Цепинський написали музику для одного з танців—„Дух волі".

Танцюристів всіх разом було близько сотні. Всі учасники були подані у програмці, забагато було б всіх тут перераховувати. Одначе слід відмітити принаймі заавансованих, якими були: Катя Дудич, Марта Городиловська—Козицька, Роксана Дика-Пилипчак, Маруся Рейнарович, Христина Андрушко-Вермінська, Володимир Биць, Андрій Вермінський, Михайло Биць, Ростик Зботанів, Іван Пилипчак і Юра Вермінський.

На цьому концерті декорацію, світла і звукову систему приготували молоді люди—Стефан і Михайло Пилипчаки. Проєкт програмової обкладинки і декорації сцени приготував мистець Андрій Коваленко. Конферансьє програми був також молодий—диякон Петро Ґаладза. Двома мовами, по-українському й по-англійському, він коротко і змістовно представив молодого композитора В.Івасюка, його працю, життя і трагічний кінець. Між точками конферансьє у веселій формі розважав присутніх, і матерів і бабусь, зворушених до глибини душі, які витирали вперті сльозини радости. Це ж мами й бабусі, що ночей не досипали—своїй доні чи синові сорочки вшивали...а проєкт строїв приготувала також мама—Дана Дика.

До Української Школи Балету і Народно-Сценічного Танцю і танцювального ансамблю „Громовиця" належать діти з різних українських парафій. Тому концерт мав вповні соборницький характер як на сцені, так і поміж глядачами. Між численним духовенством своєю присутністю звеличив концерт новопризначений єпископ Української Католицької Епархії Владика Лотоцький, ЧСВВ.

Найстаршими „учасниками" концерту були батьки, які разом з молоддю займалися куртиною, стояли при дверях, свистком збирали дітвору, роздавали програмки, поміж ними і невтомний адміністратор Балетної Школи Роман Заяць, який багато вклав праці для успішного концерту.

У переведенні цього концерту учасники його побачили здібністі молодих українських людей. І поки батьки будуть виховувати своїх дітей в українському дусі, посилатимуть їх до українських шкіл та українських організацій, доти ще „Пісня буде поміж нас".

Ол.Пошиваник

В УНІГУ—нові джерела для дослідів українського минулого

Учасники Гарвардської конференції для проблем джерелознавства — співробітники УНІГУ і вчені з Франції (сидять зліва) професори:Пріцак, Лємерс'є, Бенніґсен та Імальджик; (стоять зліва):проф. Вайнштайн (третій справа) та Інґа Авербах з Марбурґа (за Лємерс'є).

Кеймбридж, Масс. (ФКУ) —Одне з основних завдань, що стоять перед українською історичною наукою,-це вивчення багатих, але тільки частинно (і тяжко) доступних турецьких та кримських джерел. Це дуже складна справа, що вимагає колективного зусилля багатьох спеціялістів і відповідного бюджету. Директор УНІГУ сам тюрколог, віддавна мріяв про реалізацію такого завдання. Одначе, донедавна обставини не були сприятливі. Правда, за роки своєї діяльности в Гарварді проф. Пріцак підготовив кількох спеціялістів до вивчення османських джерел, але їх можливості були обмеженими.

Справа турецьких джерел дуже складна. Турки-Османи мали колись велику імперію, установи й канцелярії якої випродукували мільйони документів. Одначе теперішня турецька республіка (наслідник імперії Османів) відносно бідна держава і не має грошей, щоб фахово зареєструвати оці свої документальні скарби. Крім того, реформа письма із 1928 року довела до того, що в усій Туреччині є не більше сотні людей, які знають арабське письмо і могли б читати старі документи. А до невпорядкованих архівів турки не хочуть допускати чужинців. До того треба ще додати, що Кемалівська революція була спрямована проти османської держави, і в новій Туреччині досліди історії концентрувалися головно на археології та історії республіки.

Період османської держави, коли Туреччина була частиною „Східнього світу", уважався (і уважається ще нині) за часи упадку, й учені, що думають про університетську кар'єру звичайно обминають його. Це, між іншим, спричинило, що ведучий турецький історик османської держави й Криму Халіль Інальджик (до речі, його батькі еміґрували до Туреччини з Криму) покинув Туреччину (де мав катедру в університеті Анкари) і, прийнявши запрошення Чікаґського університету, пересилився до Америки.

На початку 1960 років керівник дослідів Східньої Европи та ісламського світу в Паризькому університеті проф. Олександер Бенніґсен використав свої широкі зв'язки з французьким міністерством закордоних справ, а заразом тодішню світову кон'юнктуру (приятельські французько-турецькі взаємини), здобув потрібні фонди і дістав дозвіл зфільмувати частину турецького державного архіву, що була впорядкована. Це так зв. відділ „мюгімме", або „важливі акти"; тут ідеться про документи, які розглядалися на засіданнях „дивану" Великого Везиря.

Проєкт проф. Бенніґсена обіймав другу половину ХУІ та ціле ХУІІ сторіччя, якраз часи, коли Україна була в орбіті впливів турецько-татарського світу. Із фільмів було зроблено зіроксові копії, які оправлено після системи ориґіналів. Таким, чином у Парижі є понад 200 томів „мюггіме".

Для опрацювання того величезного джерельного матеріялу проф. Бенніґсен дістав допомогу свого університету. Сім спеціяльно вишколених наукових співробітників досліджує. оті документи. Між ними є співробітники квартальника „Гарвардські українські студії": сам проф. Бенніґсен, проф. Шанталь Лємерс'є, д-р М. Берендей та наслідник проф. Бенніґсена - проф. Жіль Вайнштайн.

Досліджуючи турецькі архівні матеріяли ХУІ-ХУІІ сторіч, французькі вчені сконцентрували свою увагу на документах, що відносилися до найважніших справ з точки погляду османської держави того часу: України Криму й Польщі. Тому для Паризької групи стало на порядку дня нав'язати близькі контакти, а то й співпрацю з проф. Інальджиком і УНІГУ.

У висліді переговорів, що тягнулись біля півроку, було вирішено, що у березні 1981 року відбудеться конференція в УНІГУ з участю Паризького та Чікаґського центрів для устаління наукової співпраці. І дійсно, 26-го березня прибули до Гарварду з Парижу професори—Бенніґсен, Лємерс'є та Вайнштайн, із Чікаґо—проф. Інальджик. Крім них, у нарадах взяли участь співробітники УНІГУ—спеціялісти від турецьких документів проф. Пріцак, д-р Гайда, Віктор Остапчук, проф. Шінасі Текін,— Гарвардські тюркологи та тюркологи з кількох сусідніх американських університетів:Ровд Айленд, Прінстон й інші.

Головні наради були в днях 27-го і 28-го березня. Першого дня звітували—проф. Вайнштайн про роботу Паризького центру, який вивчає турецькі документи ХУІ ст., що відносяться до Північного Чорномор'я : проф. Інальджик про турецькі митні книги портів Кафи та Акерману з ХУ ст. Крім того, співробітник УНІГУ Патріція Кеннеді-Ґрімстед подала звіт про свою працю над описом архівних збірок України. Після кожної доповіді відбулася довга ділова дискусія учасників нарад.

Другий день (28-го березня) був присвячений організаційним справам. Було створено „Міжнародну Асоціяцію для дослідів джерел до історії України та країн Чорного моря ХУ-ХУІІІ ст" з центром в УНІГУ. Головою обрано проф. Пріцака, а його заступниками трьох відпоручників головних установ: проф. Вайнштайн—від Паризької групи, проф. Інальджик—від Чікаґської групи та проф. Сисин від УНІГУ.

Паризька група не прийшла з порожніми руками. Вони передали для УНІГУ до публікації збірку понад 200 невідомих досі документів про основника Запорозької Січі Дмитра Байду Вишневецького: 120 з турецького архіву та 80 із Венеційського. Збірка документів про Вишневецького буде першим томом видання нової асоціяції.

Два дальші проєкти було схвалено на найближчих п'ять років: Збірка турецьких і венецийських документів до історії Козаччини 1550-1648 рр. (принаймі два томи) та документи доби Богдана Хмельницького.

Оця остання подія в УНІГУ є доказом, як важливо мати загально визнану в науковому світі українську інституцію. Таким чином, при активній співпраці вчених із інших країн можна здійснювати великі наукові проєкти, які нам самим було б ще не під силу. Це заразом вводить українську проблематику як важливе звено на світову арену.

Український Великдень на телебаченні

Молодечий хор парохії в МекАду, Па.

На Великдень 19-го квітня цього року була передана з української католицької церкви в МекАду, Пенсильванія, через телевізійну стацію канал 28 Вілкес Беррі — Воскресна Утреня та частини Служби Божої від 11-ої до 12-ої години полудня.

Ця телевізійна станція своїм осягом обіймає вугільний басейн, колиску перших українських організацій.

Українська церква в МекАду — мурована з чудовим іконостасом, прибрана вишиваними скатертями, які вишивали жінки з парохії під проводом Софії Левицької із мозаїками праці св.п. Баранського, із мистецькими вітражами та зізовні добудовиними навами архітекта Ястрембського — як ззовні, так і внутрі добре зарепрезентувала чудовий український обряд. Наші люди, а передусім хворі та немічні, які не змогли на Великдень бути присутніми в церкві зі сльозами в очах вітали Христове Воскресення у своїх мешканнях на телебаченні, завдяки доброму серцеві президента телевізійної станції канал 28 Террі Балтимор, що уможливив цю передачу, про яку коментувала місцева англомовна преса.

Воскресну Утреню та Службу Божу співав парахіяльний хор молоді. Члени хору, народжені вже тут, як і їхні батьки,себто третє чи четверте покоління, співали виключно в українській (канон А. Беделя) та деякі в церковно-слов'янській мовах.

Душпастир дістав багато телефонічних признань як від українців, так і від глядачів інших національностей за чудову українську Великодню передачу, першу в історії вугільного басейну.

Н.Н.

Н. Світлична і Е. Кузнєцов закликають до співпраці

Заходами Жидівсько-Українського Студентського Діялогу в Торонто, Онт., відбувся в середу, 4-го березня ц.р., в залі Medical Sciences Auditorium спільний виступ відомих правозахисників Надії Світличної і Едварда Кузнєцова. Присутніх на цьому вечорі було до 300 осіб, членів української і жидівської громад.

Вечір коротким вступним словом відкрив представник Українського Студентського Клюбу Даня Боєчко.

Першого доповідача Надію Світличну представив Ерік Ґанґбар, представник Союзу Жидівських Студентів. Н. Світлична поінформувала присутніх про сучасний стан руху опору в СССР, користуючись при тому послугами перекладача Тараса Закидальського. Вона постійно підкреслювала, що учасників різних віток дисидентського руху, а особливо українців і жидів, багато більше факторів об'єднує, ніж роз'єднує, хоч всі вони мають свою окрему національну і релігійну специфіку. Головний ворог усіх народів СССР, заявила вона, — це режим. Згадала Світлична і Йосифа Зісельса, члена Української Гельсінкської групи жидівського походження, який тепер відбуває покарання.

Едвард Кузнєцов, учасник невдалої спроби пірвати літак Аерофлоту в Ленінґраді в 1970 році, попередив свій виступ про його „довгий лет до свободи" деякими заввагами про жидівсько-українську співпрацю. На його думку, треба всіма силами підтримати діяльність Комітету для єврейсько-української співпраці в Єрусалимі, якого він сам є симпатиком. Він ствердив, що ворог найбільше боїться саме співпраці між інакшедумцями народів СССР. Як приклад, гість з Ізраїля подав „Ленінґрадську аферу", в якій він брав участь. У зв'язку з цією справою заарештовано шістнадцять осіб—14 жидів і два не-жиди. Слідчі КҐБ попереджували не-жидів, що їм прийдеться дорого заплатити за те, що посміли перевести спільну акцію з жидами. Так воно і сталося. Всі жидівські учасники „афери" вже на волі, а двоє їхніх нежидівський друзів ще караються у совєтських „виправно-трудових" закладах.

Свій виступ Кузнєцов переплів більш-менш свіжими дотепними анекдотами.

Питання, яких з уваги на брак часу було небагато, були переважно нелукаві і стосувалися теми вечора.

Взагалі треба відзначити, що зустріч жидівської й української громад з Кузнєцовим і Світличною проходила в конструктивній атмосфері.

Роман Ващук

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

Д-р Є. Рослицький виступить на міжнародному конґресі

Ель-Загаґіґ, Єгипет. — Від 22-го до 28-го серпня ц.р., тут в університеті Загаґіґ, відбуватиметься Перший Світовий Конґрес по занечищенні довкілля та його охороні від пестицидів, на якому в ролі предсідника сесії — „Пестициди, мікробіологічна активність і врожайність" запрошено д-ра Євгена Рослицького із Державного дослідчого інституту при університеті Західнього Онтаріо в Лондоні, Канада. Минулого року вдруге переобрано головою Підкомітету номенклярури і таксономії „agrobacterium" і „Rhizobium", Світової спілки мікробіологічних асоціяцій.

Заступником предсідника на цій сесії буде проф. К. Домш з Інституту Біології Ріллі з Брауншвайґу, Західня Німеччина. На 12-ти сесіях Конґресу розглядатимуть найважливіші аспекти впливу пестицидів на довкілля — від мікробів до людини включно.

Т. Шумилович отримав відзначення

Ґовернорс Айленд, Н.Й. — З поміж багатьох малярів та різного роду картин і малярських технік, маляр Тарас Шумилович отримав цілий ряд нагород на виставці, що відбувалася тут від неділі, 5-го квітня до п'ятниці,17-го квітня ц.р.

За найкращий твір признано олію Т. Шумиловича, яка відтворює гелікоптер; картину вдекоровано спеціяльною стяжкою, а мистцеві передано грошову нагороду, як також за картину — „Вежа біля Кейп Генрі", що в своїй категорії зайняла перше місце і її відзначено голубою стяжкою. Йому теж признано третє місце за ще іншу морську картину і почесне відзначення за графіку — „Українська церква в Дрогобичі, XVII ст.".

У журналі-тижневику „Ґовернорс Айленд", що виходить на цьому острові, посадник його висловив ґратуляції Т. Шумиловичеві за отримання нагород.

ПАТРІЯРХАЛЬНЕ СВЯЧЕНЕ

Ню Йорк, Н.Й. — Українське Патріярхальне Товариство в ЗСА — Відділ в Ню Йорку влаштовує в суботу, 9-го травня ц.р., о год. 5-ій по полудні в Українському Народному Домі при Другій авеню — спільне партіярхальне Свячене з мистецькою програмою. Вступ: вісім долярів від особи, 15 від подружжя, молодь до 12 років — п'ять. Зголошуватись можна в Арці — 48 Схід 7-ма вулиця.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

Між двома матерями

(*Продовження зі стор. 2*)

Гільду ніколи вже не називатиму своєю мамою, але й забути її не зможу. Я подивляю її велику мужність, велике її зрозуміння життя, а в цьому і мене, бож, коли вона відійшла, то тільки з думкою про моє справжнє добро. А я цього, ще донедавна, не розуміла...У Гільди також уже інше, окреме життя, і там у її родині я була б уже чужа, я — їм і вони — мені...

А тут, у цьому домі — моє серце, воно належить до нього".

Віра відклала щоденник, не закриваючи його.

До відкритих вікон підійшов місяць; спочивав біля них, розсіваючи срібні перстені по саду.

У сусідньому домі обізвалася флейта; з нею сплівся в одну мелодію Маріїн голос, сповнений радісної материнської ніжности.

Кінець.

ПОДЯКА

Моя сердечна подяка Науковому Товариству ім. Шевченка та Білоруському Інститутові Науки й Мистецтва за вечір присвячений пам'яті мого Покійного Чоловіка Лева Олександровича Окіншевича.

Щиро дякую Вельмишановним Промовцям за цікаві та змістовні доповіді, а також за мистецьке читання уривків зі споминів та творів мого Чоловіка.

Дякую всім Присутнім, що прийшли на цей вечір.

Моя щира подяка Вельмишановним Паням за тепле прийняття і смачну перекуску.

Зі щирою пошаною,
ВІРА ОКІНШЕВИЧ
з сином ЮРІЄМ

Я. Сусленський...

(*Продовження зі стор. 1*)

став надхненним прихильником співпраці жидів з українцями і подав перші причини нав'язання добрих відносин у таборах на невільничих засланнях.

Початково в таборах жиди хотіли ізолюватися від в'язнів інших національностей, але коли російські шовіністи почали нападати і знущатися над жидами, українці виступили в обороні жидів, і від того часу наступило зближення з українцями, а згодом з литовцями (Сімас Кудірка) й іншими національностями. Відтоді здружився він з українцями і, еміґрувавши до Ізраїля, повів працю з іншими колишніми „в'язнями Сіону", щоб зблизити обидва народи і поза СССР. Треба припинити обвинувачувати себе, а відкрити нову, чисту карту для взаємної праці проти спільного ворога. Поодиноко — ми слабі. Треба об'єднуватися для більшої сили, бо тільки сильного противника большевики бояться. Я. Сусленський цитував совєтську пресу і подавав факти, як діють совєти, друкуючи видумки і фальші, щоб не допустити до порозуміння українців з жидами. Про совєтські методи треба освідомлювати Захід, а самим у злагоді єднатися, не спиняючись над самим минулим і без ненависти.

Якраз з притиском це говорив Я. Сусленський у Клівленді, де судовий процес проти Івана Дем'янюка міг би довести до погіршення зв'язків. Але, на щастя, до такого не дійшло. Папа Іван Павло II при зустрічі з жидівськими провідниками у Німеччині взивав їх до діялогу з християнами. Це знайшло відразу відгук, бо провідник сіоністів на з'їзді в Єрусалимі пропонував уже діялог з магометанами. Після поріз нення, воєн і голокосту настав час на замирення і зв'язки. Ніхто не повинен думати про відплату, про пімсту за минуле.

По думці своїх переконань він зорганізував у Ізраїлі Товариство Єврейсько-Українських Зв'язків. Перед тим він належав також до Громадського Комітету Єврейсько — Української співпраці, який видав перше число чотиримовного журналу „Контакт" (про що „Свобода" інформувала українську сторону).

Для пропаґування порозуміння і поза Ізраїлем Яків Сусленський відбув уже подорож до Англії, де знайшов велике зрозуміння для цієї справи, а тепер відвідує більші міста ЗСА і Канади, зустрічаючись з провідниками обох народів, щоб заснувати комітети зв'язків, які згодом можуть об'єднатися у крайове товариство.

Найближчим досягненням жидівсько-українських зв'язків є внєднання у „Яд Вашем" признання Митрополитові Андреєві Шептицькому звання Праведника світу, що його надає тим особам, які рятували жидів від нацистів у роках голокосту, спеціяльна комісія Єрусалимського Інституту Пам'яті Жертв нацизму і героїв опору — „Яд Вашем." Про це звання почав старатися ще в 1962 році головний рабин летунства в Ізраїлі Давид Каґане, але з чисто політичних причин досі не було успіху. Товариство зібрало 500 підписів на поновленому внеску і сподівається, що ще в цьому році великий Митрополит Шептицький буде проголошений Праведником світу.

Оцінюють, що завдяки Митрополитові врятувалося від заглади 400 жидів, переважно дітей. Знають, що також світські особи, а навіть цілі села рятували жидів від видачі німцям. Я. Сусленський цитував з книжки Доні Розен „Ліс — мій приятель" (Ню Йорк — Тель Авів, 1971), книжка присвячена 65-річній українці Олені Григоришин, яка врятувала авторку, жидівську дитину. Письменниця з виявом всемірної подяки пише, що, якщо б була скульптором, то викула б статую з цієї шляхетної жінки, а що є письменною, то ставить їй пам'ятник словом, цією своєю книжкою. Жиди знають і про те, що чимало українців згинуло за те, що рятували жидів та й усі ті, що допомагали жидам, наражували своє життя.

Жиди збирають прізвища жертв голокосту — і з усіх 6-ти мільйонів знають уже коло 3.5 мільйона жертв. В Єрусалимі поставили пам'ятник жертвам німецького голокосту. Належало б також ушанувати пам'ятником не-жидів, які загинули за те, що б жили жиди!

Я. Сусленський хотів би відкрити „Музей голокосту" — і то саме в місті Нюрнберзі в південній Німеччині, у будинку напроти суду, де відбувався процес переможців над німецькими воєнними злочинцями.

Прелеґент назвав два приклади, дві особи в СССР, яких не судять за злочини голокосту, але по 35 роках домагаються судити у вільному світі здогадних виконавців голокосту, доставляючи сумнівні свідчення, особливо проти українців тут, бо найбільшого ворога СССР має у 50-мільйоновому українському народові. Тому режим вживає всіх засобів, щоб тримати українців слабими, роз'єднаними. СССР постійно тримає 12 мільйонів людей у в'язницях і на засланнях.

Я. Сусленський згідний з тим, що не досить згадувати лише жертви німецького націонал-соціялізму, а треба також почати вшановувати жертви московсько-большевицького народовбивства, які є набагато вищі від німецького винищування. Варто б, отже, щоб знайшлися люди чи організації, що зайнялися б тією занедбаною досі справою.

Треба признати, що жидівський народ від часу, коли здобув незалежність від Британії в 1948 році, виконав велику працю в різних ділянках — і може служити прикладом для інших.

На закінчення прелеґент давав відповіді на запити учасників. З запитами чи коментарями виступали: д-р Н. Мельник, Джером Брентар (хорват), д-р Б. Футей, д-р Микола Дейчаківський, П. Самійленко.

Голова УЗО поінформував, що у Клівленді в часі процесу І. Дем'янюка появилося у пресі багато голосів авторів з обох сторін, і що з ініціятиви Федерації Жидівських Організацій мав місце діялог з українцями. Є можливість, що результатом тих зустрічів постане Товариство зв'язків, якого бажає гість з Ізраїля. На нараді УЗО до розмов делеґовано шість осіб: д-р Б. Футей, проф. д-р М. Пап, Тарас Шмаґала, мґр Василь Ліщинецький (усі колишні голови УЗО) і проф.д-р Юрій Кульчицький, колишній голова Відділу УККА в Янґставні, а тепер голова Комітету голокосту в Клівленді.

При закритті проф. М. Пап ствердив, що Я. Сусленський зробив добрий початок і здійснює свою візію майбутнього та заслуговує підтримки. Зв'язки між обома народами наладнуються і слід їх продовжувати і зміцнювати на користь обох народів.

Ще з годину учасники розпитували Я. Сусленського у приватній розмові і відчувалося, що Я. Сусленський піднявся історичної місії і надається бути її речником.

Роман Татарський...

(*Продовження зі стор. 1*)

дання супроти Окружного Комітету сповнили. Секретар Г. Корбяк заподав, що Управа на протязі каденції відбула п'ять нарад, в тому три засідання, та окремо три організаційні збори. Фінансовий референт Я. Базюк склав звіт із фінансового діловодства. Організаційний референт Є. Репета, звітуючи, зупинився над організаційними труднощами, які слід розв'язати новими методами праці та піднесенням кваліфікацій організаторів. Він звернув увагу, що корисним для УНСоюзу було б скоротити Конвенцію до трьох днів нарад і тим чином заощадити на витратах у користь дотацій на суспільно-наукові цілі. Докладніший звіт склав референт преси і кореспонденції Василь Папіж. Він працював не тільки в Окружному Комітеті, але теж як його представник в інших громадських організаціях. При тому спостерігав діяльність зорганізованої громади, окремих акцій та імпрез і про це дописував до щоденника „Свободи" та інших часописів. На протязі каденції було поміщених його 35 довших і коротших статтей. Він висловив подяку редакції „Свободи", яка досі не відкинула ні одного його допису, а окремо за ту важливу ролю „Свободи", яка систематично та вичерпно інформує українську спільноту в ЗСА та посередньо в цілій діяспорі про всі аспекти українського суспільного життя. Оплески були виявом одобрення учасниками вдячности „Свободі".

З повною увагою присутні прослухали цікавих інформацій та фактів про багатогранну діяльність УНСоюзу, що її представив у своєму слові головний секретар Володимир Сохан. Життєвою підставою УНСоюзу є його членство. Організуванню його присвячується багато уваги та зусиль: видається нові роди поліс, вигідні для нових членів, улегшується процедури прийняття, доповняється кваліфікації організаторів, а зокрема широко інформується про забезпечення в УНС. Він поставив за приклад Детройт, де економічні умовини значно гірші тепер, ніж в інших Округах, але при гармонійній співпраці та відповідних зусиллях вдалося приєднати стільки нових членів, що Округа виконала 84 відсотки призначеної квоти і цим вона зайняла третє місце серед Округ. На це склалася праця таких секретарів: Роман Татарський (В. 94) 53 члени (першун УНС); д-р А. Слюсарчук (В. 174) 38 членів (член Клюбу Заслужених Союзовців); Г. Корбяк (В. 146) 14 членів; Ірина Літинська (В. 341) 12 членів; Я. Базюк (В. 175), Р. Куропась (В. 20) і Стелла Федик (В. 292) по 10 членів; П. Залуга (В. 183) 8 членів; Ольга Марущак (В. 82) і М. Бобер (В. 235) по 6 членів; Марія Пелехата і М. Шумило по 3 члени, Б. Верещинський 2 члени і В. Лещук 1 член. Головний секретар теж сказав, що знайти дорогу до тут родженої ґенерації стало одним з найголовніших завдань УНС. Фінансово УНС збагачується і дійшов до поверх 45 мільйонів майна. Українська Будівля та різні інвестиції приносять збільшені прибутки і таким чином за боргові зобов'язання УНС своїм членам виплачує не первісних 8. а 12 відсотків.

Союзівка не розрахована на прибутки, а радше на місце, де гуртується та виховується наша молодь і таким чином ми зберігаємо її для української спільноти.

Союзівка стала теж місцем праці для багатьох студентів в часі вакацій і джерелом заробітку на студії. УНСоюз поширює свою видавничу діяльність. Він спільно із Гарвардським Центром Українських Студій видає документальну публікацію про український голокост, фінансує фільм про поселення і життя українців в Америці, випускає теж короткий фільмовий монтаж про УНСоюз та його братсько-забезпеченеву діяльність. Як суспільно-громадська установа УНС задержує в українській спільноті в ЗСА свій традиційний престиж та значення. В. Сохан поінформував, що головний предсідник д-р Іван Флис видоровлює і вже в найближчому часі перейде на повний час праці. Цю вістку учасники Зборів прийняли з повним вдоволенням рясними оплесками. Згодом на внесення В. Дідика присутні на окремій картинці своїми підписами побажали д-рові І. Флисові повного виздоровлення та дальших успіхів у його хосенній союзовій та громадській праці.

У дискусії над звітами порушено цілу низку союзових та суспільно-громадських справ. Слово забирали: В. Дідик, Рома Дигдало, О. Серафин, В. Літинський, В. Колодчин, Р. Куропась, З. Василькевич, В. Лещук, д-р А. Слюсарчук, Є. Репета, В. Папіж, О. Марущак, М. Кончак.

Внеском Володимира Дідика— голови Контрольної Комісії, уступаючій Управі уділено абсолюторію з признанням. Згодом на внесення Ярослава Базюка— голови Номінаційної Комісії, до якої входили ще: Р. Куропась і Петро Залуга, перевибрано Управу в такому складі: Роман Татарський— голова, Володимир Бойд-Борискевич— екзекутивний заступник, Роман Куропась —містоголова, Григорій Корбяк— секретар, Ярослав Базюк— фінансовий референт, Євген Репета— організаційний референт, Василь Папіж— референт преси і кореспонденції, П. Залуга, Д. Кошильовський, М. Кончак, Ірина Літинська і М. Бобер — члени. Контрольна Комісія: Володимир Дідик, д-р Атанас Слюсарчук і Ольга Марущак. Почесний голова - Володимир Дідик (без вибору).

Напрямні діяльности нововибраній управі з'ясував у своєму слові Василь Папіж. Він підкреслив найважливіше завдання — приєднування нових членів для УНСоюзу. Управа мусить здавати собі справу з того, що в Окрузі немає обласного організатора. Тому слід частим контактом із секретарями та членством взагалі, щомісячними сходинами-перевірками та іншими засобами стимулювати організаційну працю. Для піднесення організаційних кваліфікацій секретарів та організаторів слід влаштувати семінари та вишкільні курси, будь-то окружні, будь-то загальнокрайові. Окружний Комітет УНС повинен, як і досі, займати місце в громаді, як поважна громадська установа, активізувати в суспільно-громадській роботі Відділи та їхнє членство. Крім цього, повинен на протязі каденції влаштувати для членства УНС та громади взагалі бодай одну культурну імпрезу, заанґажовуючи до неї залежно від потреби висомистецькі чи інтелектуальні сили. Напрямні прийнято оплесками. На найближчому засіданні нововибраної Управи вони повинні бути розроблені на плян праці.

У точці „внески і запити" мґр О. Серафим запропонував заанґажувати до організаційної праці в УНС фахівця життьового забезпечення, а д-р А. Слюсарчук піддав думку, щоб „Свободу" та англомовний тижневик висилати деякий час не-членам і таким чином інформувати ширший загал про УН Союз; Є. Репета знову ж запропонував нав'язати співпрацю з кредитівками, щоб вони пропонували своїм членам гіпотечне-морґеджове забезпечення в УНС.

У заключному слові нововибраний голова Р. Татарський подякував присутнім за участь у зборах та речевий підхід до порушених справ, а зокрема за поновний вибір. Він попросив про співпрацю не тільки вибраних членів Управи, але теж усіх секретарів та присутніх, бо тільки спільними силами та гармонійною співпрацею можна буде виконати прийняті зобов'язання супроти УНСоюзу і громади. Закриваючи ділову частину Зборів, Р. Татарський запросив усіх учасників на перекуску, що її зорганізував Я. Базюк, а приготовили пані: Маруся Базюк і Анна Кошильовська при співпраці декількох дружин членів Управи.

Діловий і наскрізь цікавий перебіг Зборів, а зокрема порушені теми були предметом розмов учасників, які за перекускою жваво розмовляли, обговорюючи різні можливі засоби для дальшого розвитку УНСоюзу, яким гордиться українська спільнота.

Василь Папіж

З БОННУ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, що західньонімецькі урядові чинники щораз настирливіше налягають на визначення дати запропонованих Совєтським Союзом роззброєневих переговорів. Москва натискає на ту справу, бо потребує пропаґандивного форуму, а крім цього хоче відвернути світову опінію від своїх імперіялістичних потягнень.

Центральне Об'єднання Буковинських Українців у ЗСА

ділиться сумною вісткою зі своїм Членством та Українським Громадянством, що 17-го квітня 1981 р. у Ню Йорку, передчасно, відійшла у Вічність

сл. п. мґр Богословія
СТЕФАНІЯ ЖУКОВСЬКА
з дому ЦИҐАНЮК

народжена 1911 р. у с. Борівцях на Буковині, член УАК „Запороже" в Чернівцях і в ЗСА; співосновник Української Буковинської Громади в Ню Йорку і Центрального Об'єднання Буковинських Українців у ЗСА та постійний член їх Управ.

ПОХОРОНИ відбулися 22-го квітня 1981 р., на цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Родині Покійної висловлюємо наші щирі співчуття.

УПРАВА

У ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ПЕРЕХОДУ У ВІЧНІСТЬ нашого Найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА І ДІДУСЯ
бл. п. мґр. прав ДЕНИСА А. НЕСТОРОВИЧА
буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в середу, 13 травня ц. р., о год. 9-ій рано в церкві св. Йосафата, Воррен, Міч.
Просимо помолитись в цей день за спокій Його душі.
Дружина — ОЛЬГА з ДІТЬМИ І ВНУКАМИ

З невимовним жалем і смутком повідомляю Все Членство Союзу Українок і Сокальчан, що дня 20-го березня 1981 р. упокоїлася в Бозі на 83-му році трудящого життя

бл. п.
СОФІЯ ХОМІНСЬКА
вдова по бл. п. Д-рові Левові

довголітня голова Філії Союзу Українок і Громадська діячка в Сокалі, защо відбула 10-літнє заслання каторжної праці в Казахстані.

22-го квітня ц. р., в сороковий день смерти було відправлене Поминальне Богослуження в церкві св. Йосафата,Парма, Огайо.

Синові інж. Романові і Родині висловлюю щире співчуття

Ірина Кашубинська
секретарка Філії

В неділю, дня 17-го травня 1981 р., після Служби Божої в Українському Православному Соборі св. Володимира в Чікаґо, Ілл.

буде відправлена
ПАНАХИДА за ДУШУ
св. п.
КОНСТАНТИНА ЙОСИПОВИЧА КЛЕПАЧІВСЬКОГО
директора Державного Банку України
В ДРУГУ РІЧНИЦЮ ЙОГО СМЕРТИ.

Помолитися за Його світлу душу запрошує —
РОДИНА

Нове покоління...

(*Продовження зі стор. 2*)

В тому пляні можна вмотивувати й інші вимоги цього Східньоевропейського Кокусу за Деґнена, як і всіх подібних, яким би слід за цим зразком постати і які постати напевно не забаряться. Ініціятиву цих молодих українських професіоналістів, зорганізованих у Нюджерзькому Українському демократичному кокусі на чолі з д-ром Богданом Витвицьким, треба тільки привітати. Бо навіть тоді, коли б їхній кандидат не виграв передвиборів, то й у тому випадку користь з праці Кокусу наявна. Проблена, часто піонерська, така праця залишить напрямні у майбутнє і залишить конкретні здобутки — знайомства з відповідними чинниками, проторовані шляхи до об'єднань з іншими етнічними групами стейту: поляками, білорусами й словаками (їх вичислено тут у порядку їхньої численности, а не абетковому), і ще більш скріплену настанову серед цих молодих людей добиватися і далі голосу в загальній американській політиці.

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР АЛЕКСАНДЕР ҐЕЙҐ знову виступив в обороні Польщі заявляючи, що З'єднані Стейти Америки зірвали б всякі торговельні зв'язки з Совєтським Союзом, якщо б СССР рішився повести війському інвазію на Польщу при допомозі військ Варшавського Пакту. Ґейґ при тому заявив, що його заява є узгіднена з президентом Роналдом Реґеном. Політичні спостерігачі заявляють, що заява Ґейґа є великою моральною підтримкою для тих сил в Польщі, які змагаються за лібералізацію комуністичного режиму і здобуття більше свобід для робітництва. Однак речники Білого Дому заявили, що зірвання торговельних зв'язків з СССР це тільки один з багатьох можливих протизаходів.

Заява...

(*Продовження зі стор. 1*)

7. Головна Контрольна Комісія стверджує, що в часі недуги і відсутности в Головній Канцелярії головного предсідника д-ра Івана Флиса праця Головного Екзекутивного Комітету проходила справно і в належному порядку у співпраці з головним предсідником д-ром Іваном Флисом, який брав участь у всіх рішеннях Головного Екзекутивного Комітету. Головний предсідник д-р Іван Флис вже в короткому часі повернеться до цілоденної праці — виконування своїх обов'язків у Головній Канцелярії УНСоюзу.

Віддані Трудівники Українського Народного Союзу: Члени Головного Уряду, Члени Окружних Управ, Секретарі та Урядовці Відділів, Організатори, Делегати на 29-ту Конвенцію та Члени УНСоюзу!

Головна Контрольна Комісія звертається до вас із цим закликом у цей особливий час:

Тільки 13 років відділяє нас від 100-річчя існування та праці УНСоюзу. На протязі цього сторіччя численні установи поставали, працювали і перестали існувати.

Український Народний Союз, немов гранітна твердиня, пройшов через катаклізм світових воєн та наших внутрішніх криз. Український Народний Союз завжди стояв на передовій позиції в обороні прав свого членства, української громади в ЗСА та в Канаді та українського народу на рідних землях. Український Народний Союз міг сповнити успішно цю ролю тому, що зумів поставити на висоті Видавництво „Свобода" і належно його розбудувати. Саме в цьому році сповниться 88-річчя органу УНСоюзу „Свобода", 48-річчя „Українського Тижневика" та 28-річчя дитячого журналу „Веселка".

На 30-ій Конвенції УНСоюзу, яка відбуватиметься на 6 років перед історичною датою 1,000-річчя Хрищення України, ми повинні прийняти важливі рішення, як гідно включитися та достойно відзначити 1,000-річну історію Християнської України.

Український Народний Союз перебуває у своєму передконвенційному році. Головна Контрольна Комісія закликає нас усіх зокрема в цьому році іти слідами наших піонерів, які зуміли розбудувати УНСоюз і поставити основи під цю найбільшу українську організацію у ЗСА та вільному світі, — доложити усіх зусиль, щоб передконвенційна членська кампанія була успішною та дала значний приріст у членських рядах УНСоюзу.

Перед Українським Народним Союзом великі та важливі завдання!

Допоможіть Українському Народному Союзові в його так важливій, важкій та потрібній службі українській громаді і поневоленому, але нескореному українському народові в Україні!

Докладні звіти з річної перевірки із висновками та пропозиціями резолюцій і рекомендацій Головна Контрольна Комісія предложить Головному Урядові в травні ц.р. на річному засіданні.

За Головну Контрольну Комісію:

Іван Гаврик, о. митрат Степан Біляк, Богдан Гнатюк

Тема Половчаків...

(*Продовження зі стор. 2*)

кої сім'ї і це робиться всупереч букві документів в Гельсінках".

ТАСС, користаючись ранішою розмовою з Михайлом Половчаком, батьком Володимира і Наталії, які добровільно вирішили не повертатись з батьками до СССР і про це своє бажання повідомили судові власті, знову переповідає про „злиденне існування сім'ї Половчаків", про їхній „відчай", „знущання і муку", яких вони, мовляв, зазнають у З'єднаних Стейтах Америки. В кореспонденції ТАСС з Чікаґо говориться також про багато недоречностей, які, якщо б ближче їм приглянутись, вимагають судового втручання. Наприклад, М. Пахомов твердить, що адвокатам, оборонцям Володимира Половчака, вже заздалегідь було виплачено 44,000 долярів за те, що вони добиватимуться, щоб дитину було відірвано від батьків.

Батько Володимира, Михайло, нібито мав заявити кореспондентові ТАСС, що тепер „Володя живе у зовсім чужих людей, які хочуть обернути його у свою віру. Нам, — заявив батько, — навіть не дозволяють відвідувати його, лише зрідка приводять його до нас під вартою. Дитина стала нервовою, заляканою, я не виключаю, що їй вводять наркотики", — каже Михайло Половчак.

„Радянська Україна" розказує при тій нагоді про „невигоди" старших Половчаків, про звільнення Михайла з праці, про тяжку працю Ганни Пловчак, яка працює прибиральницею у шпиталі, про те, як інші діти знущаються над молодшим сином і дражнять його „червоним" та інші речі.

У заключенні газета пише, що ось, мовляв, подумайте „якою суворою є дійсність, в якій опинилася радянська сім'я у З'єднаних Стейтах Америки, де офіційні власті всупереч здоровому глуздові надали неповнолітньому синові Половчаків 'політичний притулок'". Викриком Михайла Половчака: „з нами поводяться страхітливо, просто по-звірячому", — кінчає своє чергове звідомлення про справу Половчаків совєтська газета.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

„Сокіл" Київ на шостому місці

Закінчився гаківковий сезон у Вищій Лізі СССР. Між 12-ма клюбами цієї ліґи виступав єдиний український репрезентант „Сокіл" із Києва, який, маючи на своєму конті 20 перемог, п'ять ремісів і 19 поразок (45 точок), зайняв середнє — шосте, місце в кінцевому показнику табелі ігор. Чемпіоном вийшов військовий клюб ЦСКА (77 точок), у складі якого виступають найкращі гаківкові таланти з різних республік імперії.

Цікаво, що в складі „Сокола" бажав виступити ряд українських гаківкарів, які підсилюють головно чотири московські клюби, але російські спортові політики не допустили до цього і замість них до Києва вислали другорядних російських змагунів, з якими провід „Сокола" і його тренери мали тільки клопоти.

Із 24-ох зареєстрованих гаківкарів в „Соколі" тільки А. Данько, В. Сибірко, А. Землю, С. Земченко і В. Голубович були українці, а решта — це російські й інші шонаціональні грачі. В той же час у московських гаківкових клюбах виступали такі українські гаківкарі: ЦСКА — славний воротар В. Третяк, оборонець В. Лутченко і добрі напасники М. Дроздецький та В. Корженко; в „Спартаку" — воротар В. Дорощенко і оборонець В. Кучеренко; в „Динамо" — оборонець М. Сліпченко і напасник А. Махинько; в „Крилах Рад" — напасники І. Ромашин та В. Феденко; в СКА Ленінград оборонець В. Локотко і напасник В. Кузьмин.

У клюбі „Салават Юлаєв" в м. Уфа — воротар В. Чередник, оборонці С. Падалко і В. Андросенко; в „Динамо" Рига — напасники М. Шостак і А. Ємельяненко; в клюбі „Хімік" Воскресенськ — напасник В. Щуренко. Офіційний кінцевий показник табелі ігор Вищої Ліги СССР, сезон 1980-81:

	Ігор	Точок	Голів
1. ЦСКА (Армія)	44	77	268: 98
2. „Спартак", Москва	44	66	220:124
3. „Динамо", Москва	44	58	192:114
4. „Трактор", Челябінськ	44	47	167:148
5. „Динамо", Рига	44	46	148:138
6. „Сокіл", Київ	44	45	151:152
7. „Крила Рад", Москва	44	45	148:146
8. „Торпедо", Горкий	44	45	137:153
9. „Хімік", Воскресенськ	44	38	154:169
10. СКА, Ленінград	44	34	122:205
11. „Салават Юлаєв" Уфа	44	15	110:226
12. „Динамо" Мінськ	44	12	89:228

РОЗПОЧАВСЯ ФУТБОЛЬНИЙ СЕЗОН — 1981

В третій рунді ігор Вищої Ліги СССР минулорічний чемпіон київське „Динамо" переміг у Дніпропетровську місцевий клюб „Дніпро" вислідом 1:0. Єдиного голя для київлян здобув Олег Блохін з карного.

В складі тієї чемпіонської дружини виступали: Роменських, Коньков, Болтача, Баль, Каплун, Лозинський, Буряк, Бойко, Євтушенко, Хапсаліс, Колотов, Безсонів і Блохін.

Клюб українських вуглекопів „Шахтар" з Донецька переміг у себе вдома „Чорноморця" з Одеси вислідом 2:0. Переможні голі для господарів здобули Федоренко і Бондаренко. Крім них, у складі переможців виступали: Чанов, Варнавський, Горбунів, Кондратов, П'яних, Рудаков, Кравченко, Роговський, Соколовський, Старухін.

Новик Вищої Ліги „Таврія" Симферополь на виїзді в м. Алма-Ата зустрів з місцевим клюбом „Кайрат" закінчила безворітним — 0:0. В складі „Таврії" виступали: Юрковський, Матухно, Звягінцев, Марицов, Петрів, Науменко, С. Причиненко, В. Причиненко, Синельник, Каталимов, Абжинов.

Після 3-4-ої рунди веде „Спартак" Москва (6:2 точок); дальші місця займають київське „Динамо" (5:1 точок); „Динамо" Мінськ (4:0); „Шахтар" Донецьк (4:0); „Динамо" Тбілісі (4:4) „Нефтчі" Баку (4:2); „Торпедо" Москва (4:2); „Динамо" Москва (3:3); СКА Ростов (3:3); „Кубань" Краснодар (3:3); „Таврія" Симферополь (3:3); „Кайрат" Алма-Ата (3:3); „Арарат" Єриван (2:4); ЦСКА (2:4); „Пахтакор" Ташкент (1:5); „Чорноморець" Одеса (1:5); „Дніпро" Дніпропетровськ (0:4); „Зеніт" Ленінград (0:4).

ПЕРША ЛІГА

Відбулися вже дві рунди ігор в першій лізі, в якій виступає ряд українських клюбів. І так, „Карпати" Львів, які поставили собі за завдання повернутися назад до Вищої Ліги, перемогли „Кузбас" Камерово 1:0 і „Трактор" Павлодар вислідом 2:1. У складі „Карпат" в цьому сезоні виступають: Швойницький, Родій, Копил, Гунько, Саулевич, Кочубинський, Буловчак, Безубяк, Шмундяк, Дикий, Мосора, Думанський і Сакалов.

Три точки досі здобула дружина „Прикарпаття" Івано-Франківськ (колишній Станиславів), яка в минулому мала назву „Спартак". У зустрічах із цими ж дружинами, що і „Карпати", „Прикарпатці" ремісували з „Трактором" 1:1 і перемогли „Кузбас" 1:0. В складі „Прикарпаття" виступають: Белей, Никитенко, Крупей, Ділай, Пахомов, Улинець, Іванченко, Юрченко, Климюк, Пристай, Терновський, Мороз, Ципле, Цимбал.

З інших українських клюбів перемоги здобули „Колос" Нікополь — „Локомотив" Москва 4:1; СКА Одеса — „Факел" Вороніж 1:0; ремісували „Металург" Запоріжжя — СКА Хабаровськ 0:0.

Зазнали поразок: „Металіст" Харків — „Ністру" Кишинів 1:2, „Зоря" Ворошиловград — „Торпедо" Кутаїсі 0:1 і СКА Київ — „Гурія" Ланчхуті — „Торпедо" Кутаїсі 0:1.

О.Т